Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 202 (1702) ♦ Субота, 25 жовтня 1997 року ♦ Ціна договірна

Запала пауза. Чому?

Учора завершився дводенний робочий візит делегації Державної Думи Російської Федерації в Україну. Як зазначив під час зустрічі з делегацією Голова Верховної Ради Олександр Мороз, певна річ, що за два дні не можна розв'язати всіх проблем у відносинах двох держав, але вести постійний діалог необхідно. І насамперед — між парламентами та парламентськими групами. Олександр Мороз висловив жаль, що після підписання широкомасштабного Договору про дружбу, співробітництво і партнерство в українсько-російських відносинах запала пауза, а підготовка до ратифікації документа реалізовується повільніше, ніж треба. «Всі кажуть, що процес необхідно прискорити, а натомість щоразу постають перепони».

Нині готується візит Олександра Мороза до Росії. Під час перебування делегації Держдуми в Україні це питання також обговорювалося. За підсумками візиту відбулася прес-конференція, в якій взяли участь голови парламентських груп «Україна—Росія», «Росія—Україна» Володимир Яценко та Світлана Горячева.

Увага, «гаряча» лінія!

Позавчора наші читачі спілкувалися по телефону з Головою Верховної Ради України. Телефон не вщухав і тоді, коли закінчився час, про який було оголошено. Та все ж багато людей хотіли, але не змогли поспілкуватися з Головою ВР. Про кількість бажаючих певною мірою може сказати пошта редакції. За десять днів, відколи було оголошено про «гарячу» лінію, надійшло понад сімсот письмових запитань читачів.

Матеріали проведеної «гарячої» лінії буде найближчим часом опубліковано. Листи передамо до Верховної Ради. І, враховуючи побажання наших читачів, Олександр Мороз ще спілкуватиметься по «гарячому» телефону «Голосу України». Про дату й години ми повідомимо в газеті.

А 14 листопада з 18 до 20 години вашим співрозмовником буде перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко. Телефон той самий — 225-40-25.

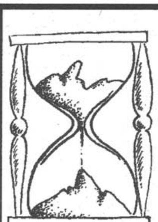

Міфи і дійсність

3

Ех, дороги, пил та туман...

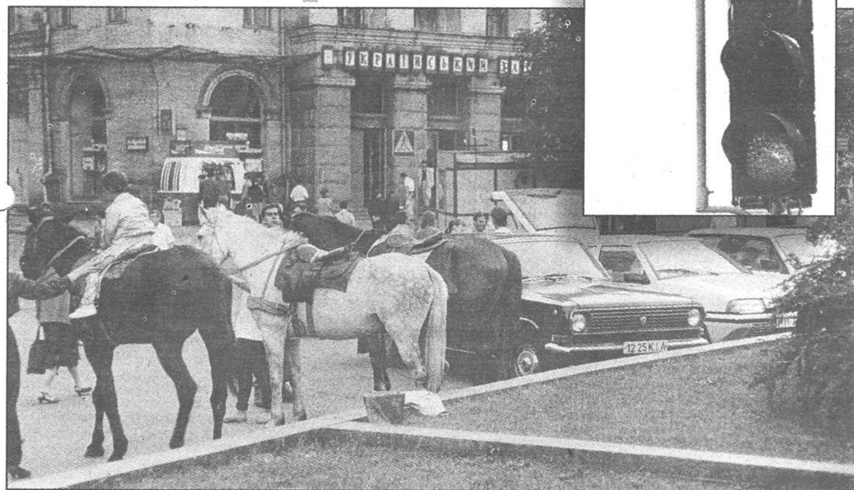

Незалежно від пори року і незважаючи на оптимістичні прогнози Гідрометцентру ситуація на дорогах, як і досі, оповита серпанком... таємничості. Здавалося б, неривабні вітчизняні магістралі можуть бути предметом прагнення хіба що любителів ралі. Коли придивитися уважніше, то виявиться, що майже у кожної траси, дороги, проспекту і вулички є дбайливий господар і, причому, не один. І все-таки в коло турбот власників міських артерій, схоже, входять, насамперед, вельми меркантильні інтереси, а вже потім — стан «господарства».

А справжнім господарям дороги, тим, хто зранку до вечора за кермом, і просто любителям «засобів пересування» лишається тільки мріяти. Про те, приміром, коли припиниться зростання цін на бензин. Або ж — коли, нарешті, буде виконано постанову міських властей щодо фіксованої плати за паркування. Щоправда, певне збентеження в лави «винахідливих» шляхових підприємців останнім часом дедалі частіше вносять представники гужового транспорту. До речі, фахівці стверджують, що за цим видом транспорту — велике майбутнє. В нашій, зрозуміло, окремо взятій країні. А поки чиновники вирішують, до якої категорії транспорту зарахувати приватних бричкарів, велика і дружна сім'я автомобілістів і шляховиків завтра згідно з Указом Президента відзначає своє професійне свято. Щасливої дороги!

Закон України

Про вибори народних депутатів України

Згідно з Регламентом Верховної Ради України закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

4-10

Що це було: народження чи конвульсії?

11

Агрофірма — Павло Лазаренко — Генпрокуратура — Арбітраж

Вищий арбітражний суд заспокоїв Генеральну прокуратуру: екс-прем'єр направив кошти на потрібну державі справу, і ті кошти працюють

Читайте на 13-й стор.

Лист на першу сторінку

Реформувати - не декларувати

Пропоную безробітній молоді й усім бажаючим виділитити землю безплатно з держрезерву чи інших джерел. Кожному, хто захоче жити й працювати в селі, на певний термін надати цільовий кредит на пільгових умовах. Зрештою, створити курси навчання цих людей. А загалом розробити державну програму поповнення молоддю сільського господарства. Заперечать, що без реальної техніки ці люди постколгоспного села не освоять. Звичайно ні, але ж ніхто не сказав, що держава не спроможна винайти розумний механізм розподілу наявної техніки. Аби було справжнє, а не задеклароване бажання реформувати цю галузь.

Григорій СНІЖКО.

Шахтарськ-2
Донецької області.

P.S.

○ Завтра в Саудівській Аравії відкривається перша «Українська міжнародна виставка-97».

○ Через невиплату заробітної плати працівники найбільшого в Дніпродзержинську трамвайного депо розпочали безстрокову голодовку.

○ 11 школярів Полтави отруїлися парами бензину, що потрапили до класів крізь повітряні комунікації.

Розпочато передплату періодичних видань України, Росії, країн СНД та далекого зарубіжжя на 1998 рік.

Нагадуємо передплатну вартість наших видань: «Голос України» українською мовою (інд. 60955) і «Голос Украины» російською мовою (інд. 60997) річна — 24 гривні, на 6 місяців — 12 гривень, 3 місяці — 6 гривень, місяць — 2 гривні.

Пільгова передплата для ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, осіб, що мають статус ліквідатора аварії на ЧАЕС: «Голосу України» (інд. 40224) і «Голоса Украины» (інд. 40223) на рік — 18 гривень, 6 місяців — 9 гривень, 3 місяці — 4,50 гривні, 1 місяць — 1,50 гривні.

ПЕРЕДПЛАТА-98

У номер

Промисловці піднімаються з колін

На Вінниччині вперше за останні п'ять років нарешті вдалося досягти зростання обсягів виробництва промислової продукції. Як повідомив перший заступник голови облдержадміністрації Юрій Іванов, за дев'ять місяців (порівняно з минулорічним періодом) її вироблено на 2,7 % більше. Позитивну тенденцію, за словами співрозмовника, досягнуто передусім за рахунок впровадження 56 нових технологічних процесів, половина з яких є ресурсоощадними та безвідходними. Промисловцями також освоєно випуск 563 нових видів продукції — вдвоє більше минулорічного.

Офіційно

24 жовтня Голова Верховної Ради України Олександр Мороз відбув до італійського міста Трієста для участі у першій конференції голів парламентів країн-членів Центральноєвропейської ініціативи. На конференції, яка відбудеться 25 жовтня, розглядатимуться питання взаємодії парламентів країн-членів ЦЄІ з міжнародними організаціями та органами місцевого самоврядування, а також внеску національних парламентів у міжнародну боротьбу з організованою злочинністю.

* * *

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз привітав колектив Кримського державного аграрного університету з 75-річчям цього вищого навчального закладу. Високо оцінивши надбання вузу у справі підготовки висококваліфікованих спеціалістів для сільськогосподарського виробництва, він побажав викладачам, студентам, співробітникам аграрного університету успіхів у навчанні і роботі на користь України та її народу.

Прес-служба Верховної Ради України.

До уваги читачів!

Передплатники чотирьох областей (Закарпатської, Донецької, Полтавської, Луганської) не змогли вчасно отримати вчорашнього номера газети «Голос Украины» (№ 201 за 24 жовтня). Як повідомили працівники комбінату друку видавництва «Преса України», на вимогу інспектора Південного району «Київенерго» було відімкнено електроенергію від друкарського цеху видавництва. Ця півгодинна «економія» дорого коштувала комбінату, залізниці і, зрештою, нашим читачам. 22 тисячі 159 примірників газети запізнилися на свої потяги. Отже, газета «Голос Украины» № 201 за 24 жовтня надійде разом із суботнім випуском № 202 за 25 жовтня.

Комітет харчової промисловості України, колективи об'єднань, асоціацій, концернів, підприємств харчової промисловості висловлюють щире співчуття першому заступникові міністра агропромислового комплексу України, голові Комітету харчової промисловості України Сваткову Леоніду Борисовичу в зв'язку з тяжкою втратою — трагічною загибеллю його сина **Сергія.**

Парламентська хроніка

До бюджету — через податкові закони

Вечірнє засідання 23 жовтня

Народні депутати продовжили розгляд змін і доповнень до закону про оподаткування прибутку підприємств.

Парламент пристав на пропозицію групи народних депутатів не вважати прибутком кошти бюджетних установ освіти, науки і деяких медичних, одержані від діяльності в рамках статуту, а тому і не оподатковувати їх. Цю норму поширили і на матеріальні цінності й активи, що надходять таким установам як фінансова допомога, добровільні пожертвування.

Враховано пропозицію Сергія Соболєва внести до переліку таких, що не є прибутковими, а отже, і не обкладаються цим видом податку, житловобудівельні кооперативи.

Одним з найпринциповіших моментів у цьому законопроекті був розгляд пропозиції народного депутата Леоніда Анісімова про збільшення амортизаційних відрахувань підприємств з тим, щоб, як було сказано, кожну відраховану гривню керівник підприємства мав можливість використати сповна на модернізацію виробництва, капремонт тощо. Багато хто визнавав, що з економічної точки зору ця пропозиція, безперечно, виправдана, однак представники уряду звернули увагу, що від такого кроку збіднюють місцеві бюджети, а це, з огляду на прийняте рішення про підвищення мінімальних розмірів зарплат, неприпустимо. Міністр фінансів Ігор Мітюков був ще категоричніший —рішення про такі витрати на амортизацію загальмує весь бюджетний процес. Він наполягав на тому, щоб відкласти розгляд інших позицій законопроекту, але лише не цієї, бо потім, під час верстки проекту бюджету-98, годі буде вишукувати кошти на освіту, медицину тощо.

Засідання сесії 21 жовтня.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Врешті-решт зійшлися на пропозиції, яку від імені Комітету з питань фінансів і банківської діяльності доповідав Володимир Немировський: амортизаційні відрахування встановити на рівні 0,7 відсотка.

У процесі розгляду інших спірних моментів законопроекту парламентарії закликали одне одного до компромісів, але за умови повернення до вирішення цих проблем під час розгляду власне проекту бюджету на наступний рік.

Наприкінці засідання закон таки вдалося прийняти в цілому. Чинності він набирає, як було сказано, з дня його опублікування і застосовується, починаючи з доходів та витрат, отриманих і проведених з 1 липня 1997 року.

Анатолій БЕНЬ.

Держмайно... прочаюваліи?

Ранкове та денне засідання 24 жовтня

На ранкове засідання було винесено задавнілo-конфронтаційне питання — про діяльність фонду державного майна. Цього разу йшлося про його роботу за жовтень—грудень 1996 та 9 місяців 1997 року. З доповіддю виступив виконуючий обов'язки голови фонду Володимир Лановий. За його словами, останнім часом запроваджені нові підходи, котрі мають поліпшити результативність процесу приватизації та збільшити надходження до державного бюджету. Наміри похвальні, але практика показує, що у своїй діяльності фонд, як і раніше, кульгає на обидві. У чому тут причини? В. Лановий вбачає їх зокрема в тому, що Верховна Рада начебто обмежує фонд у наданні йому прав і повноважень. Доповідач дозволив собі навіть таку оцінку: мовляв, в парламенті декому хочеться пополоскотати політичні нерви, замість прагнення радикально розв'язати назрілі економічні питання у державі. Якщо до цього додати, що деякі рішення парламенту і виступи депутатів В. Лановий розцінив як «провокаційні», то спрямованість його виступу очевидна: причину негараздів треба шукати перш за все в діяльності Верховної Ради (?!)...

Фонд, стверджував доповідач, прагнув не допустити заниження вартості приватизаційних об'єктів. А ще —захищає інтереси держави та її громадян, контролюючи участь у процесі приватизації посередницьких структур. Багатьом з них, за словами В. Ланового, відмовлено в праві брати участь у купівлі-продажу акцій та інших цінних паперів. Фонд значно посилив внутрішній контроль за законністю проведення приватизації та використанням одержаних коштів.

Однак коли доповідачеві довелося відповідати на запитання депутатів, з'ясувалося, що справи аж надто невтішні. З убивчою правдивістю це було доведено й у виступі співдоповідача — голови Рахункової палати Валентина Симоненка. Він зупинився на питаннях використання фондом коштів від приватизації та фінансової результативності продажу держмайна. Що одержала держава від розпродажу з початку приватизації, сказати просто неможливо: хоч як дивно, але у фонді немає конкретних даних про те, на яку суму продано майна, куди і скільки грошей витрачено. Висновок В. Симоненка: захопившися продажем, фонд фактично не дбає про дотримання інтересів держави. Про що свідчать і «прокручування» мільйонних сум через комерційні банки і багатотисячні витрати на безпроцентні позички співробітникам фонду, на їх навчання тощо. Зокрема, лише на придбання чаю та кави для апарату витрачено понад 32 тисячі гривень!

Після перерви сесія приступила до обговорення доповіді та співдоповіді. З нею виступив голова Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації Олександр Рябченко. У сконцентрованому вигляді висновок зводився до визначального: назріла нагальна потреба радикального перегляду всієї політики приватизації в Україні. Бо нинішня ідеологія Фонду держмайна зводиться до масового і поспішного розпродажу найприбутковіших підприємств за безцінь. Її антидержавний та антинародний характер на конкретних фактах довели у своїх виступах народні депутати Анатолій Моцпан, Олександр Кожушко, Василь Степенко, Юрій Кармазін, Михайло Ратушний, Валентина Семенюк, Олександр Єльяшкевич, Степан Хмара, Богдан Ярошинський, Наталя Вітренко.

Володимир Лановий в заключному слові визнав, що у роботі Фонду державного майна немає належного контролю за доцільністю проведення приватизації, надходженням до бюджету виручених коштів тощо.

На сесію було винесено два проекти постанови. Враховуючи численні пропозиції депутатів, вирішено було впродовж наступного тижня звести їх до однієї редакції, щоб потім на сесії обговорити і прийняти зведену постанову.

Розгляд проекту закону «Про Фонд державного майна України» з пропозиціями Президента перенесено на 3 листопада.

Іван ДМИТРЕНК[О]

Володимир СКАЧКО, *журналіст*

Від бажання до кохання відстань велика

Коментар

В українському парламенті відбулися дві події, які визначатимуть певну перспективу в політичному житті України найближчими місяцями. За зауваженням Президента, з нового закону про вибори народних депутатів виключили норму про обов'язкове знання кандидатом державної, української, мови. А серед документів, розданих депутатам для ознайомлення і подальшого розгляду на сесії, є проект постанови Верховної Ради «Про Міждержавну комісію з розробки антикризової програми». А під зверненням, яке обгрунтовує необхідність такої комісії, стоять підписи 151 депутата, а отже, до порядку денного це питання буде внесено.

Автори проекту постанови і звернення належать до політиків лівоінтернаціоналістської орієнтації і закликали парламенти, президентів і уряди України, Росії та Білорусі «докласти всіх зусиль для розв'язання тих суперечностей і проблем, які накопичуються і штучно культивуються в наших суспільствах. Ми пропонуємо створити Міждержавну комісію з розробки спільної програми дій для виходу з соціально-економічної кризи, виходу наших держав на шлях прогресу, поліпшення добробуту наших народів».

Запропоновано також до складу комісії включити представників усіх гілок влад трьох держав, фахівців і науковців, а їхні висновки і пропозиції обговорити на спільних засіданнях за участю президентів, глав урядів. А за ще більшої необхідності взагалі провести інтеграційні референдуми в усіх країнах.

Економічна доцільність пропозицій не викликає сьогодні особливих заперечень, насамперед в Україні. Наша нереформована економіка занепадає карколомно, ми важко налагоджуємо розірвані економічні зв'язки, а перед очима стоїть приклад Білорусі, де народногосподарський комплекс мало-помалу працює і зарплати людям виплачують. Як казав один кіногерой, «зарплата добра, але маленька. Маленька, але добра...»

Важче з політичними наслідками повернення до життя цих ідей. Президент Л. Кучма, як відомо, теж планує в січні наступного року під час зустрічі з Б. Єльциним підписати чи, принаймні, обговорити десятирічну програму поглиблення двосторонніх економічних відносин. Його оточення нещодавно провело в Києві консультативну нараду з представниками російської державно-політичної еліти «Україна та Росія на шляху до стратегічного партнерства». Учасники наради теж переймалися проблемами згаданої десятирічної програми. А в депутатів зазначеної вище орієнтації в портфелі зберігаються документи про приєднання до Міжпарламентської асамблеї СНД.

Тож обговорення цього питання і загалом цієї проблеми в парламенті знову ризикує перетворитися на чергове політичне шоу, в якому і після якого наші політики-опоненти, схоже, нагадуватимуть бігунів наввипередки, бо все дуже просто. Наближаються вибори. І вони знову покликали до життя «російську карту» — проблеми тісної інтеграції, статусу російської мови тощо. Л. Кучма знову прагне зіграти на гаслах, які вже подарували йому президентське крісло, а депутати відставати не хочуть.

Фарсовість такого підходу до важливої проблеми очевидна з двох причин, щонайменше.

По-перше, в статті 10 Конституції України записано, що державною мовою в Україні є українська. І тому важко уявити, щоб, наприклад, до депутата англійського парламенту не було вимоги говорити там англійською, навіть якщо він індійського походження. Тож Л. Кучма, який останні три роки про російську мову згадував мало, сьогодні нічого, окрім загострення суперечностей із національ-демократами, не отримав. Та й довіра до нього з боку російськомовного населення після попередньої виборчої кампанії навряд чи зросла. Бо навряд чи в такому болючому для багатьох питанні можна коливатись, як маятник, і зважати тільки на політичну злободенність. До того ж, у Конституції, окрім мови, записано, що й інші соціально-економічні права людини є найвищою цінністю, а людям місяцями не платять зароблені гроші, бо щось там реформують. Принаймні, говорять про це вустами гаранта зазначених прав...

На такому тлі й обговорення проблеми в парламенті може бути або провалене, або заблоковане, бо рішення про конкретні кроки в інтеграції сьогодні здійснює виконавча влада.

По-друге, українським політикам слід розуміти, що індекс реформування економіки в Росії набагато вищий за український. Там реформи здійснюють, а у нас про них переважно говорять. А що Росія пішла на підписання союзного договору з Білоруссю, то останні події навколо долі журналіста Павла Шеремета засвідчили, що в цьому документі більше політики, аніж конкретного економічного наповнення. Коли Олександр Лукашенко зачепив політичний імідж Бориса Миколайовича, то останній пішов на все, щоб «поставити на місце» білоруського колегу. Навіть налагодження зв'язків між білоруськими та російськими регіонами було кинуто на догоду амбіціям, аби тільки довести, «хто в домі головний». До того ж, у Росії досить міцне і впливове коло політиків-прагматиків типу Анатолія Чубайса, які на перше місце ставлять економічну, а не політичну доцільність будь-яких кроків. З ними боротися важко, бо вони не тільки говорять про «велику Росію» — вони її будують, і Захід їм у цьому сприяє. А Україні тільки обіцяє допомогу, але, зважаючи на декларативність наших змін, на відсутність політичної волі у реформаторських вождів, дає по крихті. Звісно, західні прагматики оплачують і реформаторські спічі, та невисоко. На всіх — я маю на увазі людей — не вистачає...

Приватна думка

Анатолій ФЕДОРІВ, журналіст

МІФИ І ДІЙСНІСТЬ

Центристський соціал-демократичний (як вони себе називають) тандем Марчук-Кравчук (або Кравчук-Марчук) вже офіційно оформився. Щоправда, це лишень партійні списки на парламентські вибори-98.

Однак нинішнє об'єднання варто розглядати і через призму майбутньої президентської гонки.

Ось тут може бути щонайменше три варіанти.

ПЕРШИЙ. Марчук і Кравчук ідуть на вибори-98 у парі. Попередньо вони когось одного садовлять у крісло голови Верховної Ради. Стартувавши з цієї позиції, Марчук або Кравчук пробують виграти головний приз — господаря будинку на Банковій. Якщо це буде Кравчук, що малоймовірно, то Марчук має очолити або парламент, або уряд. Теоретично такий розвиток подій можливий. На практиці ліві сили, та й частина правих, а також «Громада» не погодяться залишитись осторонь розподілу владного пирога. Тому МаКу (М(арчук)-К(равчук)) доведеться шукати третю силу, що до їх інтелектуально-інтелігентського альянсу додасть агресивно-пробивного шарму.

ЗВІДСИ ВИНИКАЄ ДРУГИЙ ВАРІАНТ: МаК + Кучма. Спираючись на розгалужену систему через голів держадміністрацій, нинішній президент може істотно впливати на підсумки парламентських виборів. Цілком імовірно, що в новій Верховній Раді зорганізується певна група якщо не однодумців, то відвертих або поміркованих прихильників Кучми. Вони справлятимуть значний вплив на підсумки боротьби за крісло голови ВР.

Припустимо, що саме на таке поєднання зусиль орієнтується МаК, тож учасники союзу готові йти на певні обмеження своїх претензій на керування державою.

Якщо Кравчук задовольниться посадою голови ВР, то навряд чи Марчука влаштує крісло прем'єра. Він уже раз обпікся і тепер, очевидно, затямив, що Кучмі будь-який глава уряду потрібен, з одного боку, як тяглова коняка, а з другого — як громовідвід. Отож, довго втриматися на чолі Кабміну за президентства Кучми може розраховувати лише наївна людина.

Думати, що головою ВР стане Марчук, а прем'єром — Кравчук, абсурдно. Леонід Макарович чудово знає свої можливості, так само добре вивчив і нахили Леоніда Даниловича.

Однак імовірність об'єднання Марчук-Кравчук-Кучма є. Про це свідчить хоча б той факт, що Кравчук за дорученням Президента очолює комісію з адміністративної реформи. Можна говорити, що він є членом нинішньої команди Кучми. Та й на зібраннях різного характеру колишній і нинішній президенти не раз були поруч. Природно подумати, що пани Леоніди обговорювали, обговорюють і, можливо, обговорюватимуть широкий спектр загальнодержавних проблем. Опосередковано, тепер можна собі таке уявити, до обміну думками залучався і Марчук. До того ж останнім часом поповзли чутки, що Леонід Данилович висловив жаль, що так поспішно порвав з Євгеном Кириловичем.

Попри всі ці, здавалося б, очевидні факти, зближення Марчука, Кравчука з Кучмою може виявитися блефом.

Натомість досить правдоподібним виявиться *ТРЕТІЙ ВАРІАНТ:* Марчук-Кравчук-Мороз.

Десь у глибині душі, чи то підсвідомості, МаК більше налаштований на соціалістичну ідею, ніж на радикально-капіталістичний розгардіяш. Про це свідчить і поява Марчука і Кравчука у списках соціал-демократів.

Ясно й те, що за способом мислення і дій Мороз багато ближче стоїть до МаКу.

Якщо врахувати, що всі троє є народними депутатами, а отже, регулярно матимуть змогу спостерігати один за одним, спілкуватися, то можна припустити тривалий процес зближення. Мабуть, це досить давня ідея, яка до останнього моменту зоставатиметься надбанням лише трьох основних учасників можливого союзу. Широкому загалу доведеться задовольнитися здогадками, аж поки офіційно не розпочнуться президентські перегони. Отоді-то й засвітяться усі альянси.

Сьогодні ми можемо лише фантазувати, чи виявиться союз Марчук-Кравчук-Мороз реальністю, чи залишиться витвором уяви.

Однак розстановка сил: Мороз — президент, Кравчук —голова ВР, Марчук — прем'єр має дуже привабливий вигляд. Є підстави стверджувати, що за таких обставин не буде постійних суперечок між гілками влади. Можновладці не тероризуватимуть один одного референдумами, імпічментами, вето. А отже, в суспільстві може настати довгоочікувана злагода, принишкне злочинність, а там, дивись, і економіка піде вгору.

Такі мрії можуть виявитися звичайнісінькою маніловщиною, коли альянс Мороз-Кравчук-Марчук не відбудеться. А в цьому зацікавлені сили різного гатунку, до нинішнього Президента включно. Адже в разі об'єднання МаК+Мороз можуть перемогти будь-кого. Отож Кучмі доведеться полишити мрію про повторне господарювання на Банковій.

Віктор ТЕРЕН, журналіст

Сім потів — одне зерня

Податки

НЕЦІЛЬОВЕ використання бюджетних коштів, порушення фінансової дисципліни на всіх щаблях вітчизняного підприємництва — це вже не тенденція, а, найімовірніше, прикмета часу.

38 кримінальних справ, порушених за цією ознакою працівниками Служби безпеки в першому півріччі (80 —торік), сотні фактів зловживань грошима законослухняних платників податків, виявлених у ході перевірок ДПА, КРУ, НБУ та іншими контрольними органами, свідчать про відчайдушну спробу держави протистояти криміналізації бюджетного процесу. Але з огляду на результати боротьба за бюджетні гроші поки що нагадує боротьбу за врожай на сільськогосподарській ниві: сім потів — одна зернина.

Справді, попри те, що збираємо податки за планом, а за свідоме ухилення від їх сплати встановили кримінальну відповідальність, ми ще далекі від того, щоб легалізувати бюджетний процес на кшталт європейського. І чи не є рішення створювати при економічних відомствах спецуправління першим кроком до спецслужб, на зразок тих, що в Німеччині та Великобританії переймаються розкриттям фінансових злочинів? Адже в Мінфіні вже давно скрушно визнають, що не встигають попереджати силу-силенну різноманітних схем і механізмів махінацій з бюджетними коштами —від придбання за державний рахунок автомобілів і оргтехніки до зловживань з банківськими валютними вкладами.

Подекoли гроші формально можуть навіть використовувати на потреби самих підприємств, але за іншими статтями, які дають змогу уникнути платежів до бюджету. Нещодавня перевірка податковими органами низки гірничо-збагачувальних (ГЗК) та металургійних комбінатів Дніпропетровської та Запорізької областей — яскраво це підтверджує.

Гірники бюджетних надр

У Державній податковій адміністрації з приводу цієї перевірки хтось похмуро скаламбурив, що гірничо-збагачувальні комбінати збагачуються за рахунок бюджету. Це, схоже, повною мірою стосувалося навіть безнадійно збиткових, як, скажімо, Центрального гірничозбагачувального, де питома вага бартерних операцій сягнула 99,9 відсотка. Тим часом обсяг реалізації продукції проти 1995 року тут зріс більш як на 55,5 мільйона гривень і за 8 місяців цього року становив 156 мільйонів 328 тисяч. Тож за логікою бюджет мав би одержати десятки мільйонів гривень ПДВ, податку на землю та інших платежів, проте одержав трохи більше, ніж 11 мільйонів. Левову частку платежів поглинув бартер. Заборгованість перед бюджетом сягнула майже 15 мільйонів гривень.

Обсяги реалізації продукції ВАТ «Північний ГЗК» приблизно в шість разів перевищують обсяги реалізації на Центральному, хоча епідемія бартеру й тут зле позначилася на фінансовій дисципліні і взаєморозрахунках з бюджетом. Підприємство зазнає збитків, виловлюючи в бартерній воді «золоту рибку». За два останні роки його перевіряли стосовно додержання валютного і податкового законодавства 27 разів — і, з'ясовується, донараховували в бюджет майже 32,5 мільйона гривень.

Інша картина з ВАТ «Інгулецький ГЗК» та «Південний ГЗК», які працюють прибутково, завдяки орієнтації на експорт. На «Інгулецькому ГЗК», скажімо, питома вага бартеру перевищує 60 відсотків, зате експорту — 39. Однак, як стверджують контрольні органи, навіть прибуткові комбінати завинили перед бюджетом майже 18 мільйонів гривень. Якщо вже лукавлять такі велети промисловості, де за 8 місяців ц. р. реалізовують продукції на сотні мільйонів гривень, то на часі, справді, подбати про спецслужби. Або принаймні вживати дійових заходів за результатами перевірок, а не списувати всі гріхи на особливості моменту.

Бізнес по-слов'янськи

Податкові органи, скажімо, встановили, що цього року під час продажу валюти, яка надходила за реалізовану продукцію на валютний рахунок ВАТ «Інгулецький ГЗК» у комерційному банку «Слов'янський», гроші так і не потрапляли на розрахунковий рахунок, а спрямовувалися на сплату векселів, комісійних, погашення кредитів і закупівлю цінних паперів. А це понад 144 мільйони гривень, які мали б покращити стан розрахунків з бюджетом. У такий самий спосіб приховали 44,6 мільйона гривень у ВАТ «Північний ГЗК» і майже 72 мільйони гривень — у ВАТ «Південний ГЗК». І, що характерно, скориставшись для цього «валютним дахом» АКБ «Слов'янський». На відміну від своїх клієнтів цей банк своєчасно розраховується у платежах до бюджетів і за прибутковістю статутного фонду (СФ перевищує 1 млн. екю) посідав на початок року за рейтинговими оцінками третє місце серед комерційних, в тому числі системних, банків. Ще б пак. Перевіряючи криворізький державний гірничо-металургійний комбінат «Криворіжсталь», податкові ревізори натрапили на взагалі приголомшливу оборудку. Через цей самий банк «Слов'янський» підприємство розраховувалося за кредитними зобов'язаннями виручкою за експорт продукції для фірми «Somolli Interpriesis LTD» у розмірі майже 700 мільйонів гривень, не «засвітивши» її на валютному рахунку. Про розмір комісійних банку за цю оборудку пропоную читачам поміркувати самостійно.

Віктор МЕДВЕДЧУК: «Депутатський мандат - це не «перепустка» у світле майбутнє»

У КВІТНІ цього року до парламенту було обрано останнього депутата XIII скликання — президента Спілки адвокатів України Віктора Медведчука. В день складання ним передбаченої Конституцією присяги в кулуарах ВР точилися розмови, що це, мовляв, реванш за попереднє балотування по столичному виборчому округу № 1 або, навпаки, трамплін для майбутнього стрибка у крісло керівника якого-небудь з органів виконавчої влади: міністерства, відомства, комітету. Справді, навіщо досить відомій у громадсько-політичних і професійних колах (все-таки «Юрист року») і до того ж не бідній (він очолював ряд підприємницьких структур, у тому числі Міжнародну адвокатську компанію «ВІ. АЙ. Сі») людині йти до парламенту лише на рік?

З цього запитання і почалася наша розмова з Віктором Медведчуком...

—Я можу відповісти дуже коротко: щоб працювати чесно і сумлінно...

—Даруйте, але мені ще не доводилося чути, щоб хтось з ваших колег заявив, що прийшов до парламенту розважатися, всі працюють. Проте сесійна зала являє собою не так «виробництво законопродуктів», як арену політичних баталій...

—Немає нічого дивного, що у процесі прийняття і розгляду законопроектів сплівають політичні амбіції і цілих груп, і окремих особистостей.

Я належу до іншої категорії: тих, хто і без депутатського мандата мав державні нагороди, почесні звання, місця в рейтингах, можливість впливати на прийняття рішень на високому рівні (наприклад, як радник Президента з питань податкової політики) тощо. Єдине благо, яке я отримав, — це можливість брати безпосередню участь у законотворчому процесі і відстоювати свою думку як фахівця.

—Тобто ви належите до людей, які не прагнуть влади?

—Нині я представник влади. Законодавчої...

—Але я маю на увазі владу виконавчу. Ходили чутки, що під час літньої зміни уряду вам пропонували високі посади. Наприклад, крісло міністра юстиції. Ви не спростовуєте цю чутку?

—Ні.

—Тоді чому ж ви відмовилися? Адже кажуть, що з паном Пустовойтенком у вас добрі стосунки, отже, і працювалося б вам разом непогано...

—Сподіваюся, що в мене добрі стосунки не тільки з Валерієм Павловичем, а й з багатьма іншими людьми (незалежно від посади). А відмовився я тільки тому, що, зайнявши крісло у виконавчій владі, мав би скласти повноваження народного депутата і, звісно, не виконав би своїх обіцянок, даних виборцям, і свого "плану дій" як парламентарія. Оскільки довиборів до кінця повноважень цього скликання вже не буде, я просто не поважав би себе, якби покинув напризволяще людей, які повірили мені і вірять сьогодні.

—У чому ж таїна вашої популярності серед виборців?

—Мені здається, що деякі колеги, які кажуть, що народний депутат має лише створювати законодавчу базу країни, не дуже поважають людей, що довірили їм представницький мандат. Якщо докласти зусиль, можна займатися законодавчою діяльністю і одночасно піклуватися, щоб було знайдено розв'язання конкретних людських проблем...

—Отже, ви ремонтуєте дахи?

—Не тільки дахи. Знаєте, останнім часом я особисто прийняв 825 виборців, отримав 1317 заяв, прохань і звернень, з яких 1234 задоволено. Доводиться вирішувати різні питання (від створення робочих місць, надання юридичної та фінансової допомоги підприємствам, прокладання доріг і т. п. — до виділення борошна і придбання візків — дитячих та інвалідних — для мешканців). Звіт займає не один десяток друкованих аркушів, тому перелічити все просто неможливо. Але робота в окрузі не завадила мені подати чотири законопроекти та 119 пропозицій до законопроектів: в основному правових і податкових.

—Писали: ви свою депутатську зарплату віддали інтернатові...

—Так, цим дітям не вистачає багато чого, хоча я і намагаюся допомагати.

—Допомагати знедоленим — це принцип вашого життя?

—Один з принципів...

—Але вам, мабуть, відомо, що після вашої спільної заяви (Спілка адвокатів і Спілка юристів) про відсутність підстав для ініціювання питання про усунення Президента від влади в порядку імпічменту, вас декотрі почали недолюблювати?

—Ще раз наголошую, що не маю наміру заробляти популярність чи робити політичну кар'єру за допомогою тотальної критики влади або, навпаки, її беззастережної підтримки. Був час, і ми досить жорстко критикували Президента за указ про запобіжне затримання підозрюваної особи на 30 діб, бо цей указ, на нашу думку, порушував права людини. В даному разі ми з паном Євдокимовим виступали не як політики, а як правники. З огляду на право, рішення комітету Стретовича справді не має законних підстав.

— Професор Георгій Почепцов вважає, що, на відміну від виборів-94, виборці 1998 року симпатизуватимуть не дисидентам, а кандидатам, що матимуть риси переможців, людини успіху. І доводить це на вашому прикладі. Ви згодні з паном Почепцовим?

—Я так розумію, що виборці чекають від депутатів XIV скликання більше успішних дій. А хто знає, що саме треба робити, крім людини, яка працювала і досягла успіху? Тому все логічно.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вибори народних депутатів України

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні засади і принципи виборів

1. Народні депутати України (далі — депутати) обираються громадянами України на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування за змішаною (мажоритарно-пропорційною) системою.

2. Усього обирається 450 депутатів. З них 225 обирається в одномандатних виборчих округах на основі відносної більшості, а 225 — за списками кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі на основі пропорційного представництва.

3. Виборчий процес здійснюється на засадах вільного і рівноправного висування кандидатів у депутати, гласності та відкритості, свободи агітації, рівних можливостей для всіх кандидатів у проведенні виборчої кампанії, неупередженості до кандидатів з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів.

4. Участь громадян України у виборах є добровільною. Вважається, що виборці, які не брали участі у голосуванні на виборах, підтримують результати волевиявлення тих виборців, які взяли участь у голосуванні на виборах.

Стаття 2. Види виборів

Вибори депутатів можуть бути черговими, позачерговими, повторними, а також замість депутатів, які вибули.

Стаття 3. Право громадян України обирати та бути обраними

1. Здійснення громадянами України права обирати і бути обраними не залежить від їх раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак.

2. Обмеження виборчих прав, що не передбачені Конституцією України, забороняються.

3. Право голосу на виборах мають громадяни України, яким на день проведення виборів виповнилося вісімнадцять років. Кожний виборець має в одномандатному та багатомандатному загальнодержавному виборчих округах по одному голосу.

4. Не мають права голосу і права бути обраними громадяни, визнані судом недієздатними. Здійснення виборчого права зупиняється для осіб, які за вироком суду перебувають в місцях позбавлення волі, — на час перебування в цих місцях.

5. Депутатом може бути обраний громадянин України, який має право голосу, на день виборів досяг двадцяти одного року і проживає в Україні протягом останніх п'яти років.

6. Не може бути обраний депутатом громадянин, який має судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку.

7. Військовослужбовці Збройних Сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Управління державної охорони, військ Цивільної оборони, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, крім тих осіб, які проходять строкову військову або альтернативну (невійськову) службу, особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, судді і прокурори, а також державні службовці можуть бути зареєстровані кандидатами в депутати, якщо на момент реєстрації вони подадуть до окружної виборчої комісії особисте зобов'язання про припинення виконання службових повноважень на період виборчої кампанії.

8. Усі особи, які обрані депутатами, звільняються з роботи чи служби та із займаних посад.

Стаття 4. Проведення виборів

1. Проведення виборів депутатів організовують виборчі комісії, які утворюються і діють у порядку, визначеному цим та іншими законами України.

2. Вибори депутатів є рівними. Громадяни України беруть участь у виборах на рівних засадах.

3. Вибори депутатів є прямими. Депутати обираються безпосередньо виборцями. Голосування на виборах є таємним: контроль за волевиявленням виборців у будь-якій формі не допускається.

Стаття 5. Право висування кандидатів у депутати

Право висування кандидатів у депутати належить громадянам України, які мають право голосу. Це право реалізується ними як шляхом самовисування, так і через політичні партії, виборчі блоки партій, а також збори громадян і трудові колективи у порядку, визначеному цим Законом.

РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИБОРІВ

Стаття 6. Порядок призначення виборів

1. Оголошення про початок виборчої кампанії здійснює Центральна виборча комісія відповідно до строків, визначених Конституцією України та законами України.

2. Чергові вибори відбуваються в останню неділю березня четвертого року повноважень Верховної Ради України.

3. Позачергові вибори до Верховної Ради України призначаються відповідно до Конституції України Президентом України і проводяться в період шістдесяти днів з дня опублікування рішення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України.

4. Рішення про проведення повторних виборів, а також виборів замість депутатів, які вибули, приймає Центральна виборча комісія у випадках і в порядку, передбачених цим Законом.

Стаття 7. Утворення виборчих округів

1. Одномандатні виборчі округи утворюються Центральною виборчою комісією з приблизно рівною кількістю виборців у кожному виборчому окрузі на всій території України за пропозиціями відповідно Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських рад з урахуванням адміністративно-територіального устрою України та компактності проживання національних меншин.

2. Місцевості, в яких компактно проживають окремі національні меншини, не повинні виходити за межі одного виборчого округу. У випадках, коли кількість виборців, що належать до національної меншини, є більшою, ніж необхідно для формування одного виборчого округу, округи формуються таким чином, щоб хоч би в одному з них виборці, що належать до національної меншини, становили більшість від кількості виборців у виборчому окрузі.

3. Орієнтовну кількість виборців у виборчому окрузі, номер, територіальні межі та центри виборчих округів визначає Центральна виборча комісія.

4. Відхилення кількості виборців від середньої по Україні кількості виборців у виборчому окрузі не може перевищувати десяти відсотків. Не допускається утворення виборчих округів з територій, які не межують одна з одною.

5. Повідомлення про утворення одномандатних виборчих округів із зазначенням їх номера, центру, територіальних меж та кількості виборців у кожному виборчому окрузі публікується Центральною виборчою комісією у державних засобах масової інформації не пізніш як за 120 днів до дня виборів.

6. Територією багатомандатного загальнодержавного виборчого округу є вся територія України, а його центром — місто Київ. Виборцями цього округу є усі громадяни України, які мають виборче право.

Стаття 8. Утворення виборчих дільниць

1. Для проведення голосування і підрахунку голосів територія виборчих округів поділяється на виборчі дільниці.

2. Виборчі дільниці утворюються окружними виборчими комісіями за поданням Київської, Севастопольської міських рад, районних рад, міських рад у межах території одномандатних виборчих округів, а у разі відсутності таких подань — на підставі пропозицій відповідних міських голів або голів рад.

3. Виборчі дільниці утворюються не пізніш як за 60 днів до дня виборів з кількістю від 20 до 3000 виборців, а у виняткових випадках — з меншою або більшою кількістю виборців.

4. У стаціонарних лікувальних, санаторно-оздоровчих закладах та інших місцях тимчасового перебування виборців, на суднах, які перебувають у день виборів у плаванні, виборчі дільниці утворюються в строк, визначений частиною третьою цієї статті, а у виняткових випадках — не пізніш як за п'ять днів до дня виборів. Такі виборчі дільниці входять до складу виборчих округів за місцем їх розташування або за місцем порту приписки судна.

5. Військовослужбовці голосують на виборчих дільницях, розташованих за межами військових частин. Виборчі дільниці у військових частинах утворюються як виняток з дозволу Центральної виборчої комісії.

6. Виборчі дільниці при представництвах України за кордоном утворюються за поданням Міністерства закордонних справ України відповідно до їх приписки, визначеної Центральною виборчою комісією.

7. Виборчі дільниці є спільними для виборів в одномандатному та багатомандатному загальнодержавному виборчих округах.

8. Рішення окружної виборчої комісії про утворення виборчих дільниць, межі кожної виборчої дільниці, склад і місцезнаходження дільничних виборчих комісій та приміщень для голосування доводяться до відома населення не пізніш як на п'ятий день після його прийняття.

Стаття 9. Виборчі комісії

1. Вибори організовують і проводять:
Центральна виборча комісія;
окружні виборчі комісії;
дільничні виборчі комісії.

2. Комісії утворюються і діють відповідно до Конституції України, цього та інших законів України.

3. Ніхто не може втручатися у вирішення питань, віднесених до компетенції виборчих комісій, крім випадків, передбачених законами України.

Стаття 10. Утворення виборчих комісій

1. Центральна виборча комісія є постійно діючим державним органом. Комісія є юридичною особою, має печатку із своїм найменуванням і зображенням Державного Герба України. До складу Центральної виборчої комісії входять 15 членів комісії. Верховна Рада України призначає на посаду та припиняє повноваження членів Центральної виборчої комісії за поданням Президента України.

2. Члени Центральної виборчої комісії зі свого складу обирають голову, заступника голови та секретаря комісії.

3. Голова, заступник голови, секретар комісії, а також не менше третини інших членів комісії повинні мати вищу юридичну освіту.

4. Після сформування Центральної виборчої комісії відповідно до цього Закону її персональний склад протягом року не можна змінювати більш як на одну третину.

5. Кожна політична партія, виборчий блок партій, список кандидатів у депутати яких зареєстровано для участі у виборах, може на період виборчої кампанії делегувати одного представника до Центральної виборчої комісії для участі в її засіданнях з правом дорадчого голосу. Представником політичної партії, виборчого блоку партій може бути громадянин України, що має право обирати і не є кандидатом у депутати.

6. Окружні виборчі комісії є юридичними особами. Вони утворюються рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських рад не пізніш як за 90 днів до дня виборів у складі голови, заступника голови, секретаря і членів комісії за поданням відповідно голів цих рад або міських голів.

7. До складу окружних виборчих комісій обов'язково включаються по одному представнику від політичних партій, виборчих блоків партій, списки кандидатів яких зареєстровано для участі у виборах у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі за поданням статутних органів цих політичних партій, керівних органів виборчих блоків партій. Загальна кількість членів окружних комісій визначається кількістю поданих кандидатур, але не може бути меншою восьми.

8. Голова, заступник голови та секретар окружної виборчої комісії не можуть бути членами однієї політичної партії, виборчого блоку партій.

9. У разі коли відповідна рада в установлений цим Законом строк не утворить окружну виборчу комісію, окружна виборча комісія утворюється Центральною виборчою комісією не пізніш як за 80 днів до дня виборів за поданням місцевих осередків політичних партій, які діють на території відповідного виборчого округу.

10. Повноваження окружної виборчої комісії закінчуються через 10 днів після початку відповідно до Конституції України повноважень депутата, обраного у відповідному одномандатному виборчому окрузі.

11. Дільничні виборчі комісії утворюються за рішенням сільських, селищних, міських, районних у містах рад не пізніш як за 45 днів до дня виборів, а у виняткових випадках, які зазначені в частині четвертій статті 8 цього Закону, за 5 днів до дня виборів, у складі голови, заступника голови, секретаря і членів комісії за поданням відповідно сільського, селищного, міського голови чи голови районної в місті ради або за поданнями, підписаними щодо кожної кандидатури не менш як однією п'ятою депутатського складу відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті ради (при цьому депутат має право ставити підпис лише щодо однієї кандидатури до складу кожної виборчої дільниці) з обов'язковим включенням до складу цих комісій по одному представнику від політичних партій, виборчих блоків партій, списки яких зареєстровано для участі у виборах у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, за наявності пропозицій відповідних місцевих осередків цих партій. Загальна чисельність членів дільничних комісій визначається кількістю поданих відповідно до цих вимог кандидатур, але не може бути меншою восьми. Підприємства, установи і організації, розташовані на відповідній території, територіальні органи самоорганізації населення, а в місцях компактного проживання національних меншин — створені ними громадські організації мають право пропонувати кандидатури до складу дільничних виборчих комісій.

12. На виборчих дільницях, де кількість виборців не перевищує 50 чоловік, дільничні виборчі комісії утворюються у складі голови комісії, секретаря і 1 — 3 членів комісії.

13. Голова, заступник голови та секретар дільничної виборчої комісії не можуть бути членами однієї політичної партії, виборчого блоку партій.

14. У разі коли рада в установлений цим Законом строк не утворить дільничну виборчу комісію, дільнична виборча комісія утворюється окружною виборчою комісією не пізніш як за 40 днів до дня виборів за поданням відповідних місцевих осередків політичних партій, у тому числі і тих, які входять до виборчих блоків партій, список кандидатів у депутати яких зареєстровано для участі у виборах.

15. Повноваження дільничної виборчої комісії закінчуються через 10 днів після реєстрації Центральною виборчою комісією в установленому законом порядку депутата, обраного у відповідному одномандатному виборчому окрузі.

Стаття 11. Повноваження Центральної виборчої комісії

Центральна виборча комісія:

1) здійснює на всій території України контроль за виконанням виборчого законодавства і забезпечує його однакове застосування;

2) очолює систему виборчих комісій, які утворюються для проведення виборів народних депутатів України, спрямовує їх діяльність;

3) здійснює методичне забезпечення діяльності виборчих комісій;

4) розробляє і затверджує кошторис витрат на підготовку та проведення виборів, встановлює порядок використання коштів, виділених з державного бюджету на проведення виборів, вирішує питання матеріально-технічного забезпечення підготовки та проведення виборів, здійснює

контроль за цільовим використанням коштів;

5) здійснює контроль за використанням виборчих фондів політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати відповідно до вимог цього Закону;

6) утворює виборчі округи, публікує список виборчих округів із зазначенням їх номерів, територіальних меж, центрів та кількості виборців у кожному виборчому окрузі;

7) приймає рішення за поданням відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади про приписку до одномандатних виборчих округів виборчих дільниць, які утворюються за межами території України;

8) реєструє списки кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій та видає політичним партіям, виборчим блокам партій копію рішення про реєстрацію цих списків, а кандидатам у депутати — посвідчення про їх реєстрацію;

9) реєструє уповноважених осіб політичних партій, виборчих блоків партій, видає їм посвідчення;

10) публікує зареєстровані списки кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій, передвиборні програми політичних партій, виборчих блоків партій та відомості про кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій, які включаються до виборчого бюлетеня у порядку, визначеному цим Законом;

11) встановлює форми виборчих бюлетенів, затверджує текст бюлетеня по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу, забезпечує його виготовлення;

12) встановлює форми списків виборців, протоколів засідань виборчих комісій, посвідчень та інших виборчих документів, передбачених цим Законом, зразки виборчих скриньок для голосування, печаток виборчих комісій, визначає порядок зберігання та передачі виборчих документів до відповідних державних архівних установ;

13) заслуховує повідомлення виборчих комісій, а також міністерств та інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з питань, пов'язаних з підготовкою та проведенням виборів;

14) здійснює функції окружної виборчої комісії багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, встановлює результати виборів по ньому, повідомляє про них населення через засоби масової інформації;

15) реєструє обраних депутатів у випадках, передбачених цим Законом;

16) підбиває підсумки виборів у цілому по Україні, інформує про них Верховну Раду України;

17) приймає рішення про проведення повторних виборів;

18) публікує списки обраних депутатів із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, професії, посади (заняття), місця роботи і проживання, належності до партії, виборчого округу, по якому його обрано;

19) видає тимчасове посвідчення народного депутата України особам, які обрані та виконали вимоги Конституції України і законів України щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності;

20) приймає рішення про проведення виборів у одномандатних виборчих округах замість депутатів, які вибули, організовує проведення цих виборів;

21) розглядає звернення, заяви і скарги щодо рішень і дій або бездіяльності окружних та дільничних виборчих комісій, приймає по них рішення;

22) розглядає заяви юридичних та фізичних осіб стосовно питань, що віднесені до її компетенції, і приймає по них рішення;

23) встановлює форму підписних листів, забезпечує їх зразками окружні виборчі комісії. Має право контролювати достовірність підписів виборців, зібраних на підтримку політичних партій, виборчих блоків партій;

24) контролює діяльність окружних виборчих комісій щодо питань забезпечення приміщеннями, транспортом, зв'язком, іншими засобами матеріально-технічного забезпечення виборів;

25) публікує дати початку і закінчення подання кандидатур у члени виборчих комісій, утворення виборчих комісій, утворення виборчих округів, подання списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій та реєстрації кандидатів у депутати, інших заходів, визначених цим Законом;

26) визначає порядок використання державних засобів масової інформації у зв'язку з проведенням виборів;

27) здійснює інші повноваження відповідно до цього Закону та інших законів України.

Стаття 12. Повноваження окружної виборчої комісії

Окружна виборча комісія:

1) здійснює контроль за виконанням виборчого законодавства на території виборчого округу;

2) утворює виборчі дільниці, встановлює їх межі та єдину нумерацію по виборчому округу, публікує їх список із зазначенням місця знаходження;

3) спрямовує діяльність дільничних виборчих комісій;

4) реєструє кандидатів у депутати, їх довірених осіб, видає їм відповідні посвідчення;

5) забезпечує видання плакатів із біографічними відомостями про зареєстрованих кандидатів у депутати та тезами їх передвиборних програм;

6) затверджує текст виборчого бюлетеня по виборчому округу, забезпечує виготовлення виборчих бюлетенів і доставку їх дільничним виборчим комісіям;

7) встановлює результати виборів у виборчому окрузі, приймає рішення про обрання депутата, видає йому відповідне тимчасове посвідчення;

8) повідомляє населення про результати виборів у виборчому окрузі через засоби масової інформації;

9) проводить підрахунок голосів, поданих на території виборчого округу по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу, передає відповідні відомості до Центральної виборчої комісії;

10) організовує проведення повторного голосування, а також виборів замість депутата, який вибув;

11) розглядає звернення, заяви, скарги на рішення та дії чи бездіяльність дільничних виборчих комісій і приймає по них рішення;

12) розподіляє кошти між дільничними виборчими комісіями; контролює забезпечення дільничних виборчих комісій приміщеннями, транспортом, зв'язком і розглядає інші питання матеріально-технічного забезпечення виборів;

13) заслуховує інформацію дільничних виборчих комісій, відповідних місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування з питань проведення виборів;

14) контролює достовірність підписів, зібраних на підтримку політичних партій, виборчих блоків партій та кандидатів у депутати по одномандатному виборчому округу;

15) сприяє проведенню виборчої кампанії кандидатів у депутати на рівноправній основі; узгоджує з відповідними органами місцевого самоврядування, місцевими державними адміністраціями порядок та місця розміщення агітаційних матеріалів;

16) сприяє проведенню зустрічей кандидатів у депутати з виборцями на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності, а також за місцем проживання виборців;

17) здійснює контроль за використанням виборчого фонду кандидатами у депутати відповідно до вимог цього Закону;

18) розглядає в межах своїх повноважень звернення, заяви, скарги щодо організації та проведення виборів на території виборчого округу, приймає щодо них рішення, а в разі необхідності звертається до Центральної виборчої комісії або до суду;

19) здійснює інші повноваження відповідно до цього та інших законів України.

Стаття 13. Повноваження дільничної виборчої комісії

Дільнична виборча комісія:

1) перевіряє точність списку виборців на виборчій дільниці;

2) забезпечує можливість ознайомлення виборців зі списком виборців, приймає і розглядає заяви про помилки та неточності у списку і вирішує питання про внесення відповідних змін до нього;

3) завчасно вручає або надсилає виборцям іменні запрошення із зазначенням дати проведення виборів, адреси приміщення для голосування, часу початку і закінчення голосування;

4) створює умови для ознайомлення виборців зі списками і відомостями про кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій, їх передвиборними програмами, а також зі списками кандидатів, зареєстрованих в одномандатному виборчому окрузі, та їх передвиборчими програмами;

5) забезпечує підготовку приміщення для голосування та виготовлення виборчих скриньок;

6) організовує голосування на виборчій дільниці;

7) проводить підрахунок голосів, поданих на виборчій дільниці;

8) розглядає заяви і скарги з питань підготовки виборів та організації голосування на виборчій дільниці і приймає по них рішення;

9) здійснює інші повноваження відповідно до цього та інших законів України.

Стаття 14. Організація роботи виборчих комісій

1. Основною формою роботи виборчих комісій є їх відкриті засідання. Засідання комісії скликаються головою комісії, а в разі його відсутності — заступником голови комісії. У разі відсутності голови дільничної комісії виборчої дільниці, де кількість виборців не перевищує 50 чоловік, засідання цієї комісії скликається секретарем комісії.

2. У разі відсутності голови, заступника голови комісії чи їх відмови скликати засідання комісії воно може бути скликане не менш як третиною членів комісії з обов'язковим повідомленням усіх членів комісії про час і місце засідання.

3. Перше засідання комісії скликається не пізніше, ніж на третій робочий день після її утворення, а наступні — в міру необхідності.

4. Засідання виборчої комісії є правомочним, якщо в ньому бере участь більше половини її складу. Рішення приймаються відкритим голосуванням більшістю голосів осіб, що входять до складу комісії, присутніх на засіданні комісії.

5. Засідання виборчої комісії веде її голова або його заступник, а у разі невиконання ними з будь-яких причин своїх функцій комісія визначає із свого складу головуючого на конкретному засіданні.

6. На засіданнях комісій ведеться протокол, який підписується головою або головуючим на засіданні і секретарем комісії.

7. Особи, які входять до складу виборчої комісії і не погоджуються з прийнятим рішенням, можуть висловити в письмовій формі окрему думку, яка є невід'ємним додатком до протоколу засідання.

8. Рішення виборчих комісій, прийняті в межах їх компетенції, є обов'язковими.

9. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, посадові і службові особи цих органів зобов'язані сприяти виборчим комісіям у здійсненні ними своїх повноважень.

10. На засіданнях комісій мають право бути присутніми кандидати в депутати, уповноважені особи від політичних партій, виборчих блоків партій, довірені особи кандидатів у депутати, офіційні спостерігачі громадських організацій України та інших держав, міжнародних організацій, а також представники засобів масової інформації. За рішенням комісії на її засіданні можуть бути присутні й інші особи.

11. Приймати документи та звернення, що надходять до комісії, мають право голова, заступник голови, секретар або член комісії. Усі документи та звернення реєструються в порядку, встановленому комісією.

12. Виборчі комісії можуть залучати для здійснення передбачених цим Законом функцій, виконання технічної роботи відповідних спеціалістів, технічних працівників з оплатою їх праці в межах коштів, які виділяються відповідним комісіям на підготовку і проведення виборів.

Стаття 15. Оскарження рішень виборчих комісій

1. Рішення, дії або бездіяльність виборчих комісій можуть бути оскаржені політичними партіями, виборчими блоками партій та їх уповноваженими особами, кандидатами у депутати та їх довіреними особами, а також виборцями до виборчої комісії вищого рівня, яка приймає рішення протягом трьох днів з моменту надходження скарги, а у разі оскарження рішення, дії або бездіяльності виборчих комісій менше, ніж за п'ять днів до виборів чи в день їх проведення — негайно; або оскаржені до суду протягом 10 днів після прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності на порушення цього Закону, якщо інший порядок оскарження не встановлено законом.

2. У випадках, які вимагають додаткової перевірки, скарги можуть бути розглянуті у десятиденний строк, але не пізніш дня виборів.

3. Рішення Центральної виборчої комісії можуть бути оскаржені в установленому законом порядку до суду.

4. Суди і органи прокуратури організовують свою роботу, в тому числі у вихідні дні, таким чином, щоб забезпечити своєчасний для реалізації виборчих прав розгляд заяв та скарг.

5. Скарги на рішення, дії або бездіяльність виборчих комісій, подані з порушенням встановлених законом строків, розгляду не підлягають.

Стаття 16. Статус осіб, які входять до складу виборчих комісій

1. До складу виборчих комісій можуть входити громадяни України, які мають право голосу і не є кандидатами в депутати, їх довіреними особами, уповноваженими особами політичних партій, виборчих блоків партій, близькими та родичами кандидата у депутати (чоловік, дружина, їх діти, батьки, рідні брати і сестри).

2. Ніхто не може бути одночасно членом більше, ніж однієї виборчої комісії. У разі реєстрації особи, яка входить до складу виборчої комісії, кандидатом у депутати, довіреною особою кандидата або уповноваженою особою політичної партії, виборчого блоку партій її повноваження вважаються припиненими з дня такої реєстрації, а щодо особи, яка входить до складу Центральної виборчої комісії, — з дня прийняття рішення про це в порядку, передбаченому частиною першою статті 10 цього Закону.

3. Протягом строку повноважень виборчої комісії зміни до її складу можуть вноситися органом, що утворив виборчу комісію, лише у випадках порушення комісією або окремими особами, які входять до її складу, закону, смерті особи, що входить до складу комісії, або вибуття її за межі України, а також у зв'язку з особистою заявою особи про складання своїх повноважень у комісії або у випадку, передбаченому частиною другою цієї статті.

4. Комісія може звернутися до органу, який її утворив, з пропозицією про заміну голови, заступника голови, секретаря або члена комісії, якщо за це проголосує не менше двох третин від її складу. Центральна виборча комісія може звернутися з пропозицією до Президента України про заміну члена комісії, якщо за це проголосували не менше двох третин від її складу; Президент України, розглянувши цю пропозицію, може внести відповідне подання до Верховної Ради України.

5. Всі особи, які входять до складу Центральної виборчої комісії, працюють у комісії на постійній основі. Центральна виборча комісія має апарат, який утримується за рахунок коштів, що виділяються з Державного бюджету України.

Стаття 17. Оплата праці членів виборчих комісій

1. За рішенням окружної, дільничної виборчої комісії, яке затверджується виборчою комісією вищого рівня, голова, заступник голови, секретар та окремі члени відповідної виборчої комісії можуть бути на період виборчої кампанії звільнені від виконання виробничих або службових обов'язків за основним місцем роботи. Оплата праці членів комісії здійснюється виконавчими органами відповідних рад за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених для проведення виборчої кампанії.

2. Розмір заробітної плати членів окружних та дільничних комісій визначається Кабінетом Міністрів України і не може бути нижчим за середню заробітну плату за місцем основної роботи та перевищувати розмір заробітної плати народного депутата України.

РОЗДІЛ III. СПИСКИ ВИБОРЦІВ

Стаття 18. Списки виборців, порядок їх складання та уточнення

1. Списки виборців складаються виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (де вони утворені) рад, а у містах Києві і Севастополі — відповідними місцевими державними адміністраціями, передбаченими Конституцією України, по кожній виборчій дільниці. До списків виборців включаються всі громадяни України, яким на день виборів виповнюється вісімнадцять років та які на момент складання списку постійно проживають на території відповідної виборчої дільниці і мають право голосу.

(Продовження на 6 —10-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вибори народних депутатів України

(Початок на 4 — 5-й стор.).

2. За відсутності точних відомостей про дату (місяць і день) народження громадянина вважається, що він народився 1 січня відповідного року.

3. До списку виборців вносяться прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання виборця. Прізвища виборців зазначаються в списку виборців у порядку, зручному для проведення голосування. Громадянин може бути включений до списку виборців лише на одній виборчій дільниці.

4. Списки виборців-військовослужбовців, які голосують на виборчих дільницях, розташованих за межами військових частин, подаються командирами військових частин до виконавчого комітету відповідних сільських, селищних, міських, районних у містах (де вони утворені) рад, а у містах Києві і Севастополі — до відповідних місцевих державних адміністрацій, передбачених Конституцією України.

5. Списки виборців, підписані керівником виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті (де її утворено) ради, а у містах Києві і Севастополі — головами відповідних місцевих державних адміністрацій, передбачених Конституцією України, передаються дільничним виборчим комісіям не пізніше ніж за 45 днів до дня виборів.

6. Відповідальність за достовірність, повноту і своєчасність передачі списків виборців дільничним виборчим комісіям несе особа, яка їх підписала.

7. Дільнична виборча комісія уточнює списки виборців, після чого вони підписуються головою та секретарем комісії і не пізніш як за 15 днів до дня виборів подаються для загального ознайомлення, а також для перевірки їх правильності.

8. Виборці, які прибули на територію виборчої дільниці після уточнення списків виборців, включаються дільничною виборчою комісією до списку виборців на підставі документів, що засвідчують їх особу та місце проживання.

9. Виборці, які вибули з території виборчої дільниці після оприлюднення списків виборців, на підставі відповідних документів виключаються головою дільничної виборчої комісії із списку виборців.

10. Громадянам забезпечується можливість ознайомитися із списком виборців і перевірити правильність відомостей.

11. Кожний громадянин України має право оскаржувати рішення дільничних виборчих комісій про неправильності в списках виборців, у тому числі про невключення, неправильне включення до списку виборців або виключення його із списку виборців, а також про допущені інші помилки. Заява виборця розглядається дільничною виборчою комісією у дводенний строк, а напередодні і в день виборів — негайно. Дільнична виборча комісія зобов'язана внести необхідні зміни до списку виборців або видати заявнику копію мотивованого рішення про відхилення його заяви. Це рішення може бути оскаржене до суду в установленому законом порядку.

Стаття 19. Випадки особливого порядку складання списків виборців

1. Особливий порядок складання списків виборців передбачається для військовослужбовців та членів їх сімей, виборців, які тимчасово перебувають на день виборів за межами виборчої дільниці, до списку виборців якої вони занесені, або за межами України.

2. Списки виборців-військовослужбовців, а також членів їх сімей та інших виборців, які проживають на території військових частин, у випадку утворення виборчих дільниць з дозволу Центральної виборчої комісії у військових частинах, складаються відповідними дільничними виборчими комісіями на підставі відомостей, що надаються командирами військових частин, не пізніш як за 20 днів до дня виборів.

3. Списки виборців на виборчих дільницях, утворених у стаціонарних лікувальних, санаторно-оздоровчих закладах та інших місцях тимчасового перебування виборців, при представництвах України за кордоном, а також на суднах, які перебувають у день виборів у плаванні, складаються дільничними виборчими комісіями на підставі відомостей, що надаються відповідно керівниками зазначених закладів або капітанами суден.

4. У виняткових випадках на виборчих дільницях, утворених у місцях тимчасового перебування виборців, списки виборців можуть бути складені не пізніш як за три дні до дня виборів.

РОЗДІЛ IV. ВИСУВАННЯ І РЕЄСТРАЦІЯ КАНДИДАТІВ У ДЕПУТАТИ

Стаття 20. Загальний порядок висування кандидатів у депутати

1. Право висування кандидатів у депутати належить громадянам України і реалізується політичними партіями, виборчими блоками партій та безпосередньо громадянами шляхом самовисування, а також зборами громадян і трудовими колективами.

2. Виборчі блоки партій можуть утворюватися відповідно до законодавства України політичними партіями, які зареєстровані Міністерством юстиції України.

3. Одна і та ж особа може бути включена лише до одного списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій та одночасно висунута лише в одному одномандатному виборчому окрузі.

Стаття 21. Порядок висування кандидатів у депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

1. Політичні партії, виборчі блоки партій висувають кандидатів у депутати єдиним списком для участі у виборах по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу. Кількість кандидатів від політичної партії, виборчого блоку партій, внесених до єдиного списку кандидатів, не може перевищувати половини встановленого Конституцією України конституційного складу Верховної Ради України. Політична партія, виборчий блок партій можуть висунути лише один список кандидатів у депутати.

2. Політична партія, що входить до виборчого блоку партій, який висунув свій список кандидатів у депутати, не може висувати окремий список кандидатів у депутати та входити до складу іншого виборчого блоку партій.

3. Формування списків кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій здійснюється вищим представницьким керівним органом політичної партії, виборчого блоку партій у визначений ними спосіб.

4. До списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій включаються члени відповідні партії, члени партій, що входять до виборчого блоку партій, або безпартійні громадяни у послідовності, визначеній політичною партією, виборчим блоком партій. Включення до цього списку членів інших партій не допускається.

5. Черговість розташування кандидатів у депутати у списку визначає відповідно політична партія або виборчий блок партій. Ця черговість не може бути змінена після реєстрації списку Центральною виборчою комісією.

6. Висування до списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій для участі у виборах по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу розпочинається за 170 днів і закінчується за 120 днів до дня виборів. У випадку призначення позачергових виборів висування до списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій розпочинається за 60 днів і закінчується за 45 днів до дня виборів.

7. Представники політичних партій, виборчих блоків партій подають до Центральної виборчої комісії витяг з протоколу вищого представницького керівного органу політичної партії, виборчого блоку партій про формування списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій, а також список кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій, підписаний представником партії, виборчого блоку партій з дотриманням вимог пункту 2 частини 1 статті 24 цього Закону. Після цього Центральна виборча комісія протягом доби видає представникам політичної партії, виборчого блоку партій необхідну кількість підписних листів встановленої форми.

Стаття 22. Порядок висування кандидатів у депутати в одномандатних виборчих округах

1. Кандидати у депутати в одномандатних виборчих округах висуваються на зборах (конференціях) обласних, республіканських в Автономній Республіці Крим, міських в містах Києві і Севастополі осередків політичних партій, виборчих блоків партій, що висунули списки кандидатів у депутати і списки яких зареєстровані Центральною виборчою комісією; при цьому політична партія, виборчий блок партій може висунути лише одного кандидата у депутати в кожному окрузі.

2. Збори (конференції) місцевих осередків політичних партій, виборчих блоків партій проводяться відповідно до статуту партій або угоди між партіями про утворення виборчого блоку.

3. Громадяни України за умови додержання вимог, передбачених статтею 3 цього Закону, мають право на самовисування кандидатами у депутати шляхом подачі заяви про бажання балотуватися кандидатом у депутати до окружної виборчої комісії.

4. Висування кандидатів у депутати в одномандатних виборчих округах починається за 90 днів і закінчується за 60 днів до дня виборів.

Стаття 23. Підписний лист

1. Підписні листи видаються виборчими комісіями особам, які подали заяву про намір балотуватися кандидатом у депутати, та представникам політичних партій, виборчих блоків партій після висунення списків кандидатів у депутати. Допускається також збір підписів на підписних листах, самостійно виготовлених додатково за встановленою формою. До початку збору підписів виборців на підписних листах, в яких має бути зазначено повну назву і реквізити політичної партії, виборчого блоку партій або відповідно прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, професію, посаду (заняття), місце роботи і проживання, партійність особи, яка подала заяву про намір балотуватися кандидатом у депутати, відповідна виборча комісія проставляє дату видачі та свою печатку.

2. Підписний лист на підтримку політичної партії, виборчого блоку партій або особи, яка подала заяву про намір балотуватися кандидатом у депутати, затверджується Центральною виборчою комісією і повинен містити такі відомості:

1) повну назву і реквізити політичної партії, виборчого блоку партій або відповідно прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, професію, посаду (заняття), місце роботи і проживання, партійність особи, яка подала заяву про намір балотуватися кандидатом у депутати;

2) порядковий номер і дату підпису;

3) прізвище, ім'я, по батькові виборця, число, місяць та рік його народження;

4) місце проживання;

5) номер і серію паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;

6) особистий підпис виборця.

3. Підписний лист підписується особою, відповідальною за збір підписів, із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові, її адреси і номера телефону.

4. Виборчі комісії мають право перевіряти достовірність підписів. Недійсними вважаються підроблені, а також насильно зібрані підписи, якщо про це у письмовій формі заявить виборець, якого примусили підписатися або за якого зробили підпис. Якщо із зазначених причин кількість підписів стала меншою, ніж це необхідно, представникам політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатам у депутати пропонується у п'ятиденний строк доповнити підписні листи. Заяви щодо підписів приймаються окружною виборчою комісією не пізніш як на п'ятий день після подання до неї списків виборців, які підтримують політичні партії, виборчий блок партій або особу, яка виявила намір балотуватися кандидатом у депутати.

5. Право ознайомлення із підписними листами мають лише члени виборчих комісій і в разі порушення справи в суді — учасники судового процесу.

Стаття 24. Порядок реєстрації списків кандидатів у депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

1. Для реєстрації списку кандидатів у депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі політична партія, виборчий блок партій подає до Центральної виборчої комісії:

1) заяву від політичної партії, виборчого блоку партій з проханням зареєструвати список кандидатів у депутати. В заяві вказуються уповноважені особи політичної партії, виборчого блоку партій, їх адреси і номери телефонів;

2) список кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій за встановленою формою;

3) біографічні відомості кандидатів у депутати;

4) заяви кандидатів у депутати про згоду балотуватися по цьому списку із зобов'язанням припинити, в разі обрання їх депутатами, діяльність, несумісну із депутатським мандатом, відповідно до Конституції України і законів України, та з відомостями про кандидатів у депутати за переліком, визначеним частиною третьою статті 39 цього Закону;

5) особисте зобов'язання про складення повноважень депутата іншого представницького органу в разі обрання його народним депутатом (у випадку, якщо на момент виборів кандидат у депутати має такі повноваження);

6) передвиборну програму політичної партії, виборчого блоку партій;

7) декларацію про доходи кожного кандидата у депутати за попередній рік, складену за формою, визначеною Міністерством фінансів України;

8) документ про внесення політичною партією, виборчим блоком партій грошової застави на рахунок Центральної виборчої комісії у розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

9) підписні листи встановленої форми з підписами не менше 200 тисяч виборців, у тому числі не менше ніж по десять тисяч підписів виборців у кожній із будь-яких чотирнадцяти адміністративно-територіальних одиниць України, передбачених частиною другою статті 133 Конституції України, які підтримують політичну партію, виборчий блок партій;

10) копію статуту політичної партії, завірену в установленому порядку, або у випадку висування списку кандидатів у депутати виборчим блоком партій — угоду про створення виборчого блоку політичних партій, а також копії статутів політичних партій, що ввійшли до цього блоку, завірені в установленому порядку.

2. Представнику політичної партії, виборчого блоку партій, які подали визначені у частині першій цієї статті документи, Центральна виборча комісія видає довідку із зазначенням дати і часу прийняття документів.

3. Центральна виборча комісія не пізніш як на п'ятий день після подачі документів приймає рішення щодо реєстрації списку кандидатів у депутати, про що представнику політичної партії, виборчого блоку партій видається копія відповідного рішення, і у разі реєстрації списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку публікує відповідне рішення та такий список. Зареєстрований список кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій не пізніш як на другий день після його реєстрації Центральною виборчою комісією надсилається до окружних виборчих комісій.

4. У разі усунення недоліків, які спричинили відмову в реєстрації, і подання необхідних документів не пізніш як за три дні до закінчення визначеного цим Законом строку реєстрації Центральна виборча комісія повторно розглядає питання про реєстрацію списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій і приймає відповідне рішення.

5. Реєстрація списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі закінчується за 100 днів до дня виборів.

Стаття 25. Порядок реєстрації кандидатів у депутати в одномандатних виборчих округах

1. Для реєстрації кандидата у депутати в одномандатному виборчому окрузі до окружної виборчої комісії подаються:

1) заява про бажання балотуватися кандидатом у депутати у відповідному виборчому окрузі із зобов'язанням припинити в разі обрання депутатом несумісну із депутатським мандатом діяльність відповідно до Конституції України і законів України;

2) протокол зборів (конференцій) відповідних місцевих осередків політичних партій, виборчих блоків партій, списки кандидатів у депутати яких зареєстровані Центральною виборчою комісією, в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі, по висуненню кандидата у депутати, за підписом головуючого та секретаря зборів (конференції) або підписні листи встановленої форми за наявності не менш як півтори тисячі підписів виборців відповідного округу, які підтримують висування особи кандидатом в депутати;

3) біографічні відомості кандидата у депутати;

4) виборча програма кандидата у депутати;

5) декларація про доходи за попередній рік, складена за формою, визначеною Міністерством фінансів України;

6) особисте зобов'язання про складення повноважень депутата іншого представницького органу в разі обрання його народним депутатом (у випадку, якщо на час виборчої кампанії кандидат у депутати має такі повноваження).

2. Усі сторінки документів, що подаються для реєстрації, підписуються особою, яка виявила намір балотуватися кандидатом у депутати. Їй видається довідка, в якій зазначається дата і час прийняття документів.

3. Окружна виборча комісія не пізніш ніж на третій день після подачі документів приймає рішення щодо реєстрації кандидата у депутати. У разі реєстрації кандидату у депутати видається відповідне посвідчення.

4. У разі усунення недоліків, які спричинили відмову в реєстрації кандидата в депутати, і подання необхідних документів до окружної виборчої комісії не пізніш як за три дні до закінчення визначеного цим Законом строку реєстрації кандидатів у депутати окружна виборча комісія повторно розглядає питання про реєстрацію цього кандидата і приймає відповідне рішення.

5. Прізвища зареєстрованих кандидатів у депутати нумеруються в окружній виборчій комісії відповідно до черговості реєстрації документів, що відповідають вимогам цього Закону, та із зазначенням відомостей про кандидатів у депутати, передбачених частиною четвертою статті 39 цього Закону, і публікуються нею в друкованих засобах масової інформації, що розповсюджуються на території виборчого округу не пізніш як на п'ятий день після закінчення реєстрації кандидатів у депутати.

6. Реєстрація кандидатів у депутати в одномандатних виборчих округах закінчується за 45 днів до дня виборів.

Стаття 26. Вибуття кандидата в депутати з балотування

1. Кандидат у депутати може у будь-який час до дня виборів зняти свою кандидатуру, про що він подає письмову заяву до виборчої комісії, яка зареєструвала його кандидатом у депутати, зареєструвала відповідний список кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій. Центральна виборча комісія приймає рішення про вилучення кандидата у депутати із зареєстрованого списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій. Окружна виборча комісія скасовує своє рішення про реєстрацію кандидата у депутати у випадках скасування суб'єктом, який висунув кандидата, свого рішення про його висунення чи втрати кандидатом відповідно до законодавства України права балотуватися.

2. Центральна і окружні виборчі комісії приймають рішення відповідно про вилучення кандидата у депутати із зареєстрованого списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій, скасовують рішення про реєстрацію кандидата у депутати за рішенням суду в разі порушення кандидатом у депутати цього Закону. Підставою для таких рішень можуть бути: втрата кандидатом у депутати громадянства України, набуття чинності судовим вироком за вчинення ним умисного злочину, реєстрація однієї й тієї ж особи кандидатом у депутати більш ніж в одному одномандатному виборчому окрузі чи більш ніж в одному виборчому списку політичної партії, виборчого блоку партій.

3. Виборча комісія, яка прийняла рішення про вилучення кандидата у депутати із зареєстрованого списку чи про скасування свого рішення про реєстрацію кандидата у депутати, відразу повідомляє про це особу, щодо якої прийнято таке рішення, і надає їй копію цього рішення.

4. У випадку смерті кандидата у депутати виборча комісія оголошує його таким, що вибув з балотування.

Стаття 27. Гарантії діяльності кандидатів у депутати

1. Кандидат у депутати, крім кандидатів у депутати, які є народними депутатами України, звільняється на період виборчої кампанії від виконання виробничих або службових обов'язків за місцем роботи з наданням неоплачуваної відпустки.

2. Кандидат у депутати має право бути присутнім на всіх передвиборних заходах, що проводяться на території виборчого округу, по якому він балотується, виступати як кандидат у депутати на передвиборних заходах, організованих ним або його довіреними особами, виборчою комісією, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також на заходах, організатори яких запросили його до виступу як кандидата у депутати.

3. Кандидату в депутати в період участі у виборчій кампанії сплачується середня заробітна плата чи інший прибуток, обчислений за останні три місяці виборчою комісією, що зареєструвала кандидата у депутати, з коштів, виділених на проведення виборів. Виплати здійснюються щомісячно, їх розмір не може перевищувати заробітної плати народного депутата України. Порядок проведення виплат кандидатам у депутати встановлює Центральна виборча комісія разом з Міністерством фінансів України.

4. Кандидат у депутати під час виборчої кампанії не може бути призваний на військову або альтернативну (невійськову) службу, військові збори та навчання, а також не може бути притягнутий до кримінальної відповідальності, заарештований або підданий заходам адміністративного стягнення, які накладаються в судовому порядку, без згоди Центральної виборчої комісії.

5. Кандидат у депутати з дня реєстрації в одномандатному виборчому окрузі і до опублікування підсумків виборів має право безкоштовного проїзду на території свого виборчого округу будь-якими видами громадського транспорту (крім таксі).

6. Окружні виборчі комісії, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, посадові і службові особи цих органів повинні сприяти кандидатам у депутати в організації зустрічей з виборцями, в одержанні необхідних інформаційних матеріалів соціально-економічного змісту.

Стаття 28. Уповноважені особи політичних партій, виборчих блоків партій у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

1. Кожна політична партія, виборчий блок партій після реєстрації висунутих ними списків кандидатів у депутати подає до Центральної виборчої комісії для реєстрації список осіб — громадян України (до 30 чоловік), які мають право обирати і уповноважені від імені політичної партії, виборчого блоку партій представляти їх інтереси у взаємовідносинах з відповідними виборчими комісіями, органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, а також виборцями.

2. У списку уповноважених осіб, що подається для реєстрації, зазначаються їх прізвище, ім'я, по батькові, службова і домашня адреси, номер телефону. До списку додається відповідна письмова згода кожної з перелічених осіб.

3. Центральна виборча комісія протягом трьох днів після надходження зазначених документів від політичної партії, виборчого блоку партій реєструє уповноважених осіб і видає їм відповідні посвідчення.

4. Представник політичної партії, виборчого блоку партій в будь-який час до дня виборів за рішенням статутного органу партії, керівного органу виборчого блоку партій може звернутися із заявою до Центральної виборчої комісії про припинення повноважень окремих уповноважених осіб і подати для реєстрації уповноваженими інших осіб.

5. Повноваження уповноважених осіб починаються з дня їх реєстрації і закінчуються після опублікування результатів виборів по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу.

6. Не допускається реєстрація уповноважених осіб з числа осіб, що проходять строкову військову службу або альтернативну (невійськову) службу, а також з числа військовослужбовців Збройних Сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Управління державної охорони, військ Цивільної оборони, Служби безпеки України, інших утворень відповідно до законів України військових формувань, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, суддів і прокурорів, керівників органів державної влади і органів місцевого самоврядування, їх заступників.

Стаття 29. Довірені особи кандидата в депутати в одномандатному виборчому окрузі

1. Кандидат у депутати в одномандатному виборчому окрузі може мати не більше п'яти довірених осіб з числа громадян України, які мають право обирати, для допомоги йому в проведенні виборчої кампанії, ведення передвиборної агітації за обрання його депутатом, представлення інтересів кандидата у відносинах з виборчими комісіями, органами державної влади і органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, а також виборцями.

2. Кандидат у депутати після його реєстрації визначає довірених осіб і звертається в окружну виборчу комісію щодо їх реєстрації. У зверненні щодо кожної кандидатури довіреної особи зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, службова і домашня адреси, номер телефону, а також подається відповідна письмова згода цієї особи.

3. Окружна виборча комісія протягом трьох днів після надходження заяви реєструє довірених осіб кандидата у депутати і видає їм посвідчення встановленого зразка.

4. Кандидат у депутати має право в будь-який час до дня виборів звернутися із заявою до окружної виборчої комісії про припинення повноважень його довіреної особи і реєстрацію замість неї іншої. Довірена особа кандидата може в будь-який час за власною ініціативою скласти свої повноваження, повернувши в окружну виборчу комісію видане їй посвідчення і повідомивши про це кандидата у депутати.

5. Довірені особи за поданням кандидата у депутати звільняються від виконання виробничих або службових обов'язків на час, необхідний для підготовки і проведення зборів та інших передвиборних заходів, передбачених цим Законом, зі збереженням заробітної плати за останнім місцем роботи.

6. Повноваження довірених осіб починаються з дня їх реєстрації окружною виборчою комісією і закінчуються з дня, наступного за днем вибуття з балотування відповідного кандидата у депутати або після опублікування результатів виборів, у тому числі по відповідному виборчому округу.

7. Не допускається реєстрація довірених осіб з числа осіб, що проходять строкову військову службу або альтернативну (невійськову) службу, а також з числа військовослужбовців Збройних Сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Управління державної охорони, військ Цивільної оборони, Служби безпеки України, інших утворень відповідно до законів України військових формувань, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, суддів і прокурорів, керівників органів державної влади і органів місцевого самоврядування, їх заступників.

Стаття 30. Офіційні спостерігачі

У заходах, пов'язаних з виборами і передбачених цим Законом, можуть брати участь офіційні спостерігачі від інших держав та міжнародних організацій, а також громадських організацій України та кандидатів у депутати. Статус цих офіційних спостерігачів визначається положенням, яке затверджується Верховною Радою України.

РОЗДІЛ V. ПЕРЕДВИБОРНА АГІТАЦІЯ

Стаття 31. Форми і засоби передвиборної агітації

1. Громадяни України, політичні партії, інші об'єднання громадян, колективи підприємств, установ і організацій мають право вільно і всебічно обговорювати передвиборні програми кандидатів у депутати, їх політичні, ділові та особисті якості, а також передвиборні програми політичних партій, виборчих блоків партій, списки кандидатів у депутати від яких зареєстровані, вести агітацію «за» або «проти» кандидатів у депутати чи виборчі списки від політичних партій, виборчих блоків партій на зборах, мітингах, у бесідах, пресі, на радіо і телебаченні.

2. Кандидати у депутати, їх довірені особи, а також уповноважені особи політичних партій, виборчих блоків партій проводять зустрічі з виборцями як на зборах, так і в іншій зручній для виборців формі. Окружна виборча комісія спільно з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян сприяє проведенню таких зустрічей — надає приміщення, завчасно сповіщає про час і місце зустрічей та здійснює інші необхідні заходи.

3. Передвиборна агітація може здійснюватись у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Стаття 32. Матеріали передвиборної агітації у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

1. Центральна виборча комісія за рахунок коштів, що виділяються з Державного бюджету України на проведення виборчої кампанії, не пізніш як за 60 днів до дня виборів забезпечує виготовлення передвиборних плакатів політичних партій, виборчих блоків партій, списки кандидатів у депутати від яких зареєстровані, з розрахунку п'яти примірників на кожну виборчу дільницю.

2. Відповідний плакат може бути виготовлений в більшій кількості за рахунок коштів виборчого фонду політичної партії, виборчого блоку партій.

3. Центральна виборча комісія погоджує з представником політичної партії, виборчого блоку партій текст передвиборного плаката, підготовлений політичною партією, виборчим блоком партій, обсягом до чотирьох сторінок машинописного тексту, надрукованого через півтора інтервала (до 7800 знаків), який не повинен містити неправдивих відомостей або комерційної реклами. Центральна виборча комісія публікує тексти передвиборних плакатів у газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Стаття 33. Матеріали передвиборної агітації в одномандатному виборчому окрузі

1. Окружна виборча комісія виборчого округу за рахунок коштів, що виділяються з Державного бюджету України на проведення виборчої кампанії, не пізніш як за 30 днів до дня виборів забезпечує друкування передвиборних плакатів кандидатів у депутати, зареєстрованих у відповідному виборчому окрузі, у кількості двох тисяч примірників на одного кандидата і передає кожному кандидату у депутати не менше трьох четвертих зазначеної кількості плакатів.

2. Порядок розміщення передвиборних плакатів погоджується з кандидатом у депутати або його довіреною особою чи з уповноваженою особою політичної партії, виборчого блоку партій. Окружна виборча комісія забезпечує розміщення цих плакатів на виборчих дільницях.

3. Для забезпечення виготовлення передвиборного плаката кандидат має подати до окружної виборчої комісії свою передвиборну програму обсягом до двох сторінок машинописного тексту, надрукованого через півтора інтервала (до 3900 знаків), а також автобіографію такого ж обсягу з висвітленням найбільш істотних результатів трудової діяльності, що не містять таємниць, які охороняються законом, та свою фотокартку (розмір встановлюється комісією).

4. Передвиборні плакати мають бути однаковими за формою, розміром, поліграфічним виконанням, не повинні містити неправдивих відомостей або комерційної реклами. Окружна виборча комісія погоджує з кандидатами у депутати тексти їх передвиборних плакатів, друкування яких вона забезпечує.

5. Політичні партії, виборчі блоки партій, кандидати у депутати мають право безперешкодно випускати плакати, листівки, буклети, інші агітаційні матеріали за рахунок коштів свого виборчого фонду.

6. Всі агітаційні друковані матеріали повинні містити інформацію про органі-

(Продовження на 8 —10-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вибори народних депутатів України

(Початок на 4 — 7-й стор.).

зацію, установу, осіб, які відповідають за їх випуск, а також вихідні дані установи, що здійснила друк, загальний тираж примірників.

7. Один примірник кожного виду друкованих агітаційних матеріалів кандидати у депутати та уповноважені особи політичних партій, виборчих блоків партій зобов'язані не пізніше ніж через три дні після виготовлення передати до окружної виборчої комісії з особистим підписом.

Стаття 34. Використання засобів масової інформації

1. Представникам засобів масової інформації гарантується безперешкодний доступ на всі заходи, пов'язані з виборами, за винятком внутрішньопартійних нарад або нарад учасників виборчого блоку політичних партій чи груп підтримки кандидатів у депутати. Виборчі комісії, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування надають їм інформацію про підготовку і проведення виборів.

2. Політичним партіям, виборчим блокам партій, що висунули списки кандидатів у депутати, а також окремим кандидатам у депутати надається право, за рахунок коштів, які виділяються з Державного бюджету України на проведення виборчої кампанії, користування засобами масової інформації, засновниками або одним із засновників яких є органи державної влади, державні організації та установи, органи місцевого самоврядування (далі — засоби масової інформації з державною участю, з участю органів місцевого самоврядування), в порядку, передбаченому цим Законом.

3. Перелік загальнодержавних засобів масової інформації з державною участю публікується Центральною виборчою комісією за поданням Міністерства інформації України, а місцевих, регіональних засобів масової інформації з державною участю, з участю органів місцевого самоврядування — окружними виборчими комісіями за поданням відповідних місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування не пізніше закінчення строку реєстрації списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій та кандидатів у депутати по одномандатних виборчих округах.

4. Встановлення порядку надання ефірного часу політичним партіям, виборчим блокам партій здійснює Центральна виборча комісія, кандидатам у депутати — окружні виборчі комісії з дотриманням принципу рівних можливостей для всіх політичних партій, виборчих блоків партій та відповідно для кандидатів у депутати, які висунуті в одномандатних виборчих округах.

5. Ефірний час для ведення передвиборної агітації виділяється за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на проведення виборчої кампанії, і надається телерадіокомпаніями у робочі дні між дев'ятнадцятою і двадцять третьою годинами за київським часом.

6. Розклад ефірного часу із зазначенням передвиборних агітаційних телерадіопрограм, конкретної дати і часу виходу їх в ефір складається керівництвом телерадіокомпаній за результатами жеребкувань, які проводяться відповідно Центральною та окружними виборчими комісіями. Цей розклад публікується в загальнодержавних та місцевих засобах масової інформації.

7. Передвиборні агітаційні телерадіопрограми місцевих компаній не повинні збігатися у часі з аналогічними програмами на загальнодержавних каналах.

8. Включення в інформаційні телерадіопрограми агітаційних матеріалів політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати або політичної реклами не допускається. Політична реклама повинна бути відокремлена і означена як така.

9. Забороняється переривати передвиборні агітаційні програми політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати рекламою товарів, робіт і послуг, іншими повідомленнями.

10. Політичні партії, виборчі блоки партій, списки яких зареєстровано по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу, мають право за рахунок коштів, які виділяються з Державного бюджету України на проведення виборчої кампанії, на розміщення своєї передвиборної програми обсягом до чотирьох сторінок машинописного тексту, надрукованого через півтора інтервала (до 7800 знаків), в однаковому поліграфічному виконанні в загальнодержавних періодичних друкованих виданнях з державною участю.

11. Кандидати у депутати в одномандатному виборчому окрузі мають право за рахунок коштів, які виділяються з Державного бюджету України на проведення виборчої кампанії, на розміщення через окружну виборчу комісію своєї передвиборної програми обсягом до двох сторінок машинописного тексту, надрукованого через півтора інтервала (до 3900 знаків), в однаковому поліграфічному виконанні в місцевих періодичних друкованих виданнях з державною участю, з участю органів місцевого самоврядування.

12. Черговість друкування передвиборних програм політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати по одномандатному виборчому округу встановлюється відповідними виборчими комісіями шляхом жеребкування.

13. У разі оприлюднення в засобах масової інформації недостовірних матеріалів про політичну партію, виборчий блок партій або окремих кандидатів у депутати, відповідні засоби масової інформації протягом семи днів, але не пізніше ніж за два дні до дня виборів, зобов'язані надати представникам політичної партії, виборчого блоку партій або окремим кандидатам у депутати, щодо яких поширені недостовірні матеріали, такий же час на радіо, телебаченні чи таку ж друковану газетну площу не менш як на 2000 знаків для спростування недостовірних матеріалів.

14. Перешкоджання здійсненню права вести передвиборну агітацію, а також зловживання правом на ведення такої агітації тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Стаття 35. Обмеження у проведенні передвиборної агітації

1. Під час виборчої кампанії кандидатам у депутати, в тому числі і тим, хто є працівниками радіо і телебачення, забороняється виступати на радіо і по телебаченню більше часу, ніж відведено для інших кандидатів у депутати.

2. Для кандидатів у депутати, в тому числі і тих, хто є працівниками державних друкованих засобів масової інформації, обсяг їх публікацій не може перевищувати обсяг, встановлений для інших кандидатів у депутати.

3. Агітація в недержавних засобах масової інформації обмежується лише розміром власного виборчого фонду на умовах рівної оплати за ефірний час чи газетну площу для усіх кандидатів.

4. В організаціях, з'єднаннях і частинах Міністерства оборони, Національної гвардії, Міністерства внутрішніх справ, Державного комітету у справах охорони державного кордону, Служби безпеки, Цивільної оборони України передвиборна агітація обмежується. Зустрічі кандидатів, уповноважених осіб політичних партій, виборчих блоків партій та довірених осіб кандидатів з виборцями з числа військовослужбовців зазначених відомств організовує окружна виборча комісія з обов'язковим запрошенням, не пізніш як за три дні до зустрічі, всіх зареєстрованих кандидатів, а також уповноважених осіб політичних партій, виборчих блоків партій. З початку виборчої кампанії відвідання цих організацій, з'єднань і військових частин окремими кандидатами, їх довіреними особами чи уповноваженими особами політичних партій, виборчих блоків партій забороняється. Допускається розповсюдження лише друкованих агітаційних матеріалів, виготовлених Центральною та відповідними окружними виборчими комісіями, а також кандидатами у депутати.

5. Розповсюдження анонімних агітаційних матеріалів або агітаційних матеріалів під псевдонімом забороняється.

6. У випадку розповсюдження анонімних агітаційних матеріалів або агітаційних матеріалів під псевдонімом чи матеріалів із закликами до насильницького повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності держави, до національної, мовної, расової, релігійної нетерпимості виборчі комісії після отримання такої інформації зобов'язані звернутися до органів внутрішніх справ з метою припинення незаконної агітації та вжиття заходів, передбачених законодавством України.

7. Не допускається участь у передвиборній агітації державних установ, органів місцевого самоврядування та їх посадових і службових осіб, в тому числі голів, заступників голів, секретарів та членів виборчих комісій.

8. Агітація в день виборів у будь-якій формі (розповсюдження виборчих листівок, плакатів, заклики голосувати «за» чи «проти» кандидатів або бойкотувати вибори) забороняється. Агітаційні друковані матеріали, вивішені до дня виборів поза приміщеннями для голосування, залишаються на тих же місцях.

9. Органи місцевого самоврядування, відповідні місцеві державні адміністрації відводять місця та обладнують стенди, дошки в людних місцях для вивішування матеріалів передвиборної агітації, передбачені цим Законом, а також повідомлень про заходи виборчої кампанії. Забороняється розміщення таких матеріалів на будівлях, що є пам'ятками архітектури, та в місцях, де вони перешкоджають безпеці дорожнього руху.

10. Державним телерадіоорганізаціям, друкованим засобам масової інформації з державною участю, участю органів місцевого самоврядування, їх посадовим особам, творчим працівникам засобів масової інформації у період виборчої кампанії у своїх повідомленнях, матеріалах і передачах забороняється підтримувати або віддавати перевагу в будь-якій формі тим чи іншим політичним партіям, виборчим блокам партій, кандидатам у депутати, їхнім передвиборним програмам.

11. Забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах товарів, цінних паперів, кредитів, лотерей, грошей, послуг.

12. За 15 днів до дня голосування забороняється оголошення в державних і недержавних засобах масової інформації результатів соціологічних досліджень та опитувань громадської думки про рейтинг політичних партій, виборчих блоків партій, окремих кандидатів у депутати та інших прогнозів.

13. Кандидатам у депутати, які обіймають посади, у тому числі за сумісництвом, в органах державної влади, в органах місцевого самоврядування, на державних підприємствах, у військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, забороняється залучати або використовувати для будь-якої роботи, пов'язаної з проведенням своєї виборчої кампанії: підлеглих їм осіб (у робочий час); службовий транспорт, зв'язок, устаткування, приміщення, інші об'єкти та ресурси за місцем роботи.

РОЗДІЛ VI. ФІНАНСУВАННЯ ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ

Стаття 36. Фінансування роботи виборчих комісій

Фінансування роботи виборчих комісій здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, що передаються у розпорядження Центральної виборчої комісії. Ці кошти використовуються Центральною виборчою комісією відповідно до ухваленого нею кошторису витрат.

Стаття 37. Фінансування передвиборної агітації

1. Фінансування передвиборної агітації здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а також коштів політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати, пожертвувань фізичних та юридичних осіб.

2. Центральна, окружні виборчі комісії оплачують у випадках, передбачених цим Законом:

1) друкування передвиборних плакатів політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати;

2) публікацію в газетах передвиборних програм політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати;

3) час мовлення на радіо і телебаченні;

4) користування спорудами, приміщеннями, устаткуванням для проведення зустрічей виборців з кандидатами у депутати та уповноваженими особами політичних партій, виборчих блоків партій, організованих виборчими комісіями.

3. Власні виборчі фонди утворюються за рахунок коштів відповідно:

1) політичної партії, виборчих блоків партій — по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу;

2) кандидата у депутати — по одномандатному виборчому округу. До зазначених фондів, утворених відповідно до законодавства України, можуть вноситися пожертвування громадян України та юридичних осіб. Органам державної влади, державним підприємствам, установам і організаціям, органам місцевого самоврядування, іноземним юридичним і фізичним особам, анонімним особам, міжнародним організаціям та об'єднанням забороняється робити внески до цих фондів.

4. Рахунки виборчих фондів відкриваються в установах банків за заявами відповідно уповноважених осіб політичних партій, виборчих блоків партій, кандидатів у депутати, довірених осіб кандидатів у депутати, після їх реєстрації відповідними виборчими комісіями, про що повідомляються виборчі комісії. Інформація про відкриті рахунки виборчих фондів публікується у пресі. Політичні партії, виборчі блоки партій, кандидати у депутати визначають розпорядника виборчого фонду.

5. Контроль за надходженням та використанням коштів виборчого фонду політичної партії, виборчого блоку партій, власного виборчого фонду кандидата у депутати здійснюється Центральною та окружними виборчими комісіями, податковими органами, а також установами банків, в яких відкрито відповідний рахунок.

6. Відповідна установа банку за зверненням кандидата у депутати, його довіреної особи чи уповноваженої особи політичної партії, виборчого блоку партій, які відкривали рахунок, а також Центральної та відповідних окружних виборчих комісій надає їм відомості про розміри та джерела надходжень до відповідного виборчого фонду.

7. Кошти, що надійшли до виборчого фонду політичної партії, виборчого блоку партій або до власного виборчого фонду кандидата у депутати, від фізичних чи юридичних осіб, які згідно з цим Законом не мають права робити такі пожертвування, або що надійшли від анонімного чи фіктивного пожертвувача, в тому числі пожертвувача, адреса якого невідома, за рішенням Центральної або відповідних окружних виборчих комісій перераховуються до Державного бюджету України.

8. Не використані під час виборчої кампанії кошти виборчих фондів за рішенням Центральної або відповідних окружних виборчих комісій перераховуються до Державного бюджету України. Якщо кандидат у депутати, який балотувався на виборах народних депутатів України, що були визнані недійсними, реєструється кандидатом у депутати на повторних виборах, він має право розпоряджатися коштами, що залишилися в його власному виборчому фонді, за умови, що причиною визнання виборів недійсними не були дії цього кандидата чи його довірених осіб. Право розпоряджатися залишками коштів та поповнювати власний виборчий фонд належить також політичній партії, виборчому блоку партій, список кандидатів у депутати від яких зареєстровано для участі у повторних виборах у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі.

9. Кандидат у депутати, уповноважена особа політичної партії, виборчого блоку партій мають право відмовитися від коштів, що надійшли від пожертвувача, про що вони подають заяву до установи банку, в якій відкрито рахунок відповідного виборчого фонду. Ці кошти повертаються зазначеною установою пожертвувачу за його рахунок.

10. Не пізніш як за сім днів до дня виборів, уповноважені особи політичної партії, виборчого блоку партій, кандидати

у депутати або їх довірені особи зобов'язані передати відповідно до Центральної чи окружних виборчих комісій фінансові звіти про джерела надходжень у виборчий фонд. Форма фінансового звіту встановлюється Центральною виборчою комісією.

11. Відомості про доходну частину виборчих фондів оприлюднюються відповідними виборчими комісіями не пізніш як за два дні до дня виборів.

12. Кошти виборчих фондів можуть використовуватися виключно на потреби агітаційної кампанії політичної партії, виборчого блоку партій, кандидата у депутати. Використання коштів виборчих фондів за іншим призначенням забороняється. Розрахунки із виборчих фондів кандидатів у депутати, політичних партій, виборчих блоків партій можуть проводитися лише у безготівковій формі.

РОЗДІЛ VII. ГОЛОСУВАННЯ

Стаття 38. Час і місце голосування

1. Голосування проводиться в день виборів або в день повторного голосування з сьомої до двадцять другої години.

2. Про час і місце голосування дільнична виборча комісія сповіщає виборців не пізніш як за п'ятнадцять днів до дня виборів.

Стаття 39. Виборчі бюлетені

1. Виборчі бюлетені є документами суворої звітності.

2. Виборчий бюлетень має містити назву органу, до якого відбуваються вибори, номер виборчого округу чи означення багатомандатного загальнодержавного виборчого округу і номер виборчої дільниці та позначене місце для підпису члена дільничної виборчої комісії, який видавати виборчий бюлетень.

3. До бюлетеня для голосування по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу вносяться назви політичних партій, виборчих блоків партій у порядку, визначеному жеребкуванням, що проводить Центральна виборча комісія після реєстрації списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій з обов'язковим переліком політичних партій, які утворили виборчий блок, а також із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, посади (заняття), місця роботи та проживання, партійності перших п'яти кандидатів із внесеного кожною політичною партією, виборчим блоком партій списку кандидатів у депутати. Праворуч від кожної назви політичної партії, виборчого блоку партій розташовується порожній квадрат.

4. До бюлетеня для голосування по одномандатному виборчому округу вносяться в алфавітному порядку всі зареєстровані у цьому окрузі кандидати у депутати із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, посади (заняття), місця роботи та проживання, партійності. Праворуч проти прізвища кожного кандидата у депутати розташовується порожній квадрат.

5. У виборчих бюлетенях після переліку прізвищ кандидатів у депутати зазначається: «Не підтримую жодного з кандидатів у депутати» (в бюлетенях для виборів по одномандатних виборчих округах) і праворуч від цих слів розташовується порожній квадрат або «Не підтримую жодної політичної партії, виборчого блоку партій» (в бюлетенях для виборів по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу) і праворуч від цих слів розташовується порожній квадрат.

6. Виборчі бюлетені мають контрольні талони, відокремлені від бюлетеня перфорацією, які містять назву органу, до якого відбуваються вибори, номер виборчого округу чи означення багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, номер виборчої дільниці та порядковий номер виборця у списках виборців, а також позначені місця для підписів виборця та члена дільничної виборчої комісії, який видаватиме бюлетень.

7. Контрольні талони залишаються у дільничній комісії і є підставою для встановлення кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені.

8. Виборчий бюлетень не повинен містити відомостей щодо кандидатів у депутати, списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій, які вибули з балотування. У разі коли кандидат у депутати вибув з балотування після видрукування бюлетенів, відповідна окружна (по одномандатному виборчому округу) або Центральна (по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу) виборча комісія приймає рішення про внесення змін до виборчого бюлетеня, а в разі необхідності — про його передрукування. Якщо зміни до виборчого бюлетеня внесені шляхом викреслення відомостей про особу, яка була кандидатом у депутати, чи вилучення списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій, дільнична комісія повідомляє про це кожного виборця під час видачі виборчого бюлетеня.

9. Виборчі бюлетені по виборчому округу мають друкуватися на однаковому папері і повинні бути однаковими за розміром, кольором та змістом, відповідати формі, встановленій Центральною виборчою комісією. Колір виборчих бюлетенів по одномандатному та багатомандатному загальнодержавному виборчих округах повинен бути різним. Виборчий бюлетень друкується на одному аркуші з текстовою частиною лише з одного боку.

Стаття 40. Організація і порядок голосування

1. Голосування проводиться в спеціально відведених приміщеннях, де обладнуються в достатній кількості кабіни або кімнати для таємного голосування, визначаються місця видачі виборчих бюлетенів і встановлюються виборчі скриньки таким чином, щоб виборці при підході до них обов'язково проходили через кабіни або кімнати для таємного голосування.

2. Вхід у кабіни або кімнати для таємного голосування, вихід з них, а також шлях від них до виборчих скриньок повинні бути в полі зору членів дільничної виборчої комісії, уповноважених осіб політичних партій, виборчих блоків партій і довірених осіб кандидатів у депутати та офіційних спостерігачів.

3. Відповідальність за організацію голосування, забезпечення таємності волевиявлення виборців, обладнання приміщень і підтримання в них належного порядку покладається на дільничні виборчі комісії. Виборець може перебувати в приміщенні для голосування лише протягом часу, необхідного для голосування.

4. У день виборів перед початком голосування голова дільничної виборчої комісії в присутності членів виборчої комісії та осіб, з числа визначених статтею 30 цього Закону, представників засобів масової інформації перевіряє виборчі скриньки, пломбує або опечатує їх.

5. Кожен виборець голосує особисто. Голосування за інших осіб не допускається.

6. Кожен виборець отримує два виборчі бюлетені: один для голосування по виборах у одномандатному і другий для голосування по виборах у багатомандатному загальнодержавному виборчих округах.

7. Виборчі бюлетені видаються членами дільничної виборчої комісії на підставі списку виборців по відповідній виборчій дільниці за умови пред'явлення виборцем документа, який посвідчує його особу. Член дільничної виборчої комісії, що видає виборчий бюлетень, розписується у визначених місцях на виборчому бюлетені та контрольному талоні. Виборець розписується за отримання виборчого бюлетеня у визначеному місці на контрольному талоні та у списку виборців.

8. Забороняється зазначати на бюлетенях у будь-який спосіб порядковий номер виборця або робити будь-які інші позначки, за якими можна було б визначити виборця.

9. Виборчі бюлетені заповнюються виборцем у кабіні або кімнаті для таємного голосування. При заповненні виборчих бюлетенів забороняється присутність інших осіб. Виборець, який не може самостійно заповнити бюлетень, має право з відома голови або заступника голови дільничної виборчої комісії запросити в кабіну (до кімнати) для таємного голосування іншу особу на свій розсуд, крім членів виборчої комісії, кандидатів у депутати, які балотуються по цьому виборчому округу, їх довірених осіб, а також уповноважених осіб політичних партій, виборчих блоків партій.

10. У виборчому бюлетені для голосування по виборах у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі виборець робить позначку «плюс» (+) або іншу, яка засвідчує волевиявлення виборця, у квадраті проти назви політичної партії, виборчого блоку партій, за яку (який) він голосує. Виборець може голосувати за список тільки від однієї політичної партії, виборчого блоку партій. У разі непідтримання жодної політичної партії, виборчого блоку партій виборець робить позначку «плюс» (+) або іншу, яка засвідчує волевиявлення виборця, в квадраті проти слів: «Не підтримую жодної політичної партії, виборчого блоку партій».

11. У бюлетені для голосування по виборах у одномандатному виборчому окрузі виборець робить позначку «плюс»(+) або іншу, що засвідчує волевиявлення виборця, у квадраті проти прізвища кандидата у депутати, за якого він голосує. Виборець може голосувати тільки за одного кандидата. У разі непідтримання жодного з кандидатів у депутати виборець робить позначку «плюс» (+) або іншу, яка засвідчує волевиявлення виборця, в квадраті проти слів: «Не підтримую жодного з кандидатів у депутати».

12. У випадках, коли окремі виборці за станом здоров'я не можуть прибути в приміщення для голосування, за їх письмовою заявою дільнична виборча комісія за три дні до дня виборів складає список таких виборців, комісія визначає час і не менше трьох членів виборчої комісії, які організовують голосування в місцях перебування таких виборців. Час виходу членів комісії до виборців визначається з таким розрахунком, щоб ці виборці змогли проголосувати не пізніш як за годину до закінчення голосування. Голова дільничної виборчої комісії повинен оголосити про те, що члени комісії виходять для організації голосування до виборців, які за станом здоров'я не можуть прибути в приміщення для голосування. При проведенні такого голосування можуть бути присутні офіційні спостерігачі.

13. Для проведення голосування робиться витяг із списку виборців у формі списку, який вручається головою дільничної виборчої комісії визначеним членам виборчої комісії разом з відповідними виборчими бюлетенями і опломбованою скринькою. При голосуванні в місці перебування виборця один із членів дільничної виборчої комісії розписується у визначених місцях на виборчому бюлетені та контрольному талоні. Виборець розписується за отримання виборчого бюлетеня у визначеному місці на контрольному талоні та у витягу із списку виборців.

14. Після повернення членів комісії до приміщення для голосування скринька, контрольні талони та витяг із списку виборців передаються голові дільничної виборчої комісії.

РОЗДІЛ VIII. ПІДРАХУНОК ГОЛОСІВ І ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРІВ

Стаття 41. Порядок підрахунку голосів на виборчій дільниці

1. Підрахунок голосів здійснюється виключно членами дільничної виборчої комісії на її засіданні. Під час підрахунку голосів ніхто не має права робити будь-які позначки, записи на бюлетенях для голосування.

2. Після закінчення голосування на підставі списку виборців дільнична виборча комісія встановлює загальну кількість виборців на виборчій дільниці.

3. Перед початком підрахунку голосів дільнична виборча комісія встановлює за кількістю контрольних талонів з підписами виборців та членів комісії, які видавали виборчі бюлетені, кількість виборців, котрі отримали виборчі бюлетені.

4. Після цього контрольні талони і невикористані виборчі бюлетені (разом із контрольними талонами) запаковуються і опечатуються, на пакеті зазначаються назва виборчого бюлетеня, номер виборчого округу, номер виборчої дільниці, дата і ставиться підпис голови та секретаря дільничної виборчої комісії.

5. Після перевірки цілісності печаток або пломб на виборчих скриньках голова дільничної виборчої комісії відкриває їх, після чого виборчі бюлетені по виборах у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі відокремлюються від виборчих бюлетенів по виборах у одномандатному виборчому окрузі.

6. Комісія підраховує загальну кількість виборчих бюлетенів по відповідних округах і встановлює кількість виборців, які взяли участь у голосуванні, та визначає кількість бюлетенів, визнаних недійсними по відповідному виборчому округу.

7. Недійсними вважаються виборчі бюлетені невстановленого зразка, виборчі бюлетені, на яких немає підпису члена дільничної виборчої комісії, який його видав, виборчі бюлетені, в яких поставлено більше ніж одну позначку проти прізвищ кандидатів у депутати чи назв політичних партій, виборчих блоків партій, а також виборчі бюлетені, на яких не поставлено жодної позначки або в яких неможливо однозначно визначити волевиявлення виборця. При виникненні сумнівів щодо дійсності бюлетеня питання вирішується комісією шляхом голосування.

8. Встановлена кількість недійсних виборчих бюлетенів заноситься до протоколу, недійсні бюлетені по виборах відповідно у одномандатному і багатомандатному загальнодержавному виборчих округах запаковуються окремо із зазначенням на пакеті назви виборчого бюлетеня, номера виборчого округу, номера виборчої дільниці, вказується дата і ставляться підписи голови та секретаря дільничної виборчої комісії.

9. Комісія підраховує кількість голосів, поданих за кожного кандидата у депутати, а також за кожен список кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій. Після цього окремо запаковуються виборчі бюлетені з голосами «за» кожного кандидата у депутати та «за» відповідні списки кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій із зазначенням на пакетах прізвища кандидата у депутати чи назви політичної партії, виборчого блоку партій, а також номера виборчого округу, номера виборчої дільниці і ставляться підписи голови та секретаря дільничної виборчої комісії.

10. Дільнична виборча комісія складає по багатомандатному загальнодержавному та одномандатному виборчих округах окремі протоколи, до яких заносяться:

1) загальна кількість виборців, зареєстрованих на виборчій дільниці;

2) кількість одержаних на дільницю бюлетенів;

3) кількість невикористаних бюлетенів;

4) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

5) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

6) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

7) кількість голосів, поданих за кожного кандидата у депутати по одномандатному виборчому округу, або кількість голосів, поданих за кожен список кандидатів у депутати від політичної партії, виборчих блоків партій по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу.

11. Протоколи дільничної виборчої комісії складаються у трьох примірниках і підписуються головою, заступником голови, секретарем та всіма членами дільничної виборчої комісії. До них долучаються окремі думки членів комісії, викладені письмово, письмові заяви та скарги, що надійшли з приводу підрахунку голосів, та рішення, які комісія ухвалила в результаті їх розгляду. Перший примірник протоколу разом із пакетами виборчих бюлетенів та контрольних талонів негайно надсилається до окружної виборчої комісії, другий — зберігається у секретаря дільничної виборчої комісії, третій — відразу вивішується для загального ознайомлення в приміщенні дільничної виборчої комісії.

Стаття 42. Встановлення результатів виборів у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

1. На підставі протоколів дільничних виборчих комісій окружна виборча комісія в одномандатному виборчому окрузі визначає на своєму засіданні:

1) загальну кількість виборців у виборчому окрузі;

2) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

3) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

4) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

5) кількість голосів, поданих за список кандидатів у депутати від кожної політичної партії, виборчого блоку партій.

2. Протоколи окружних комісій складаються в трьох примірниках, які підписуються головою, заступником голови, секретарем та всіма членами окружної виборчої комісії і скріплюються печаткою окружної виборчої комісії. До протоколу долучаються окремі думки членів комісії, викладені письмово, письмові заяви та скарги, що надійшли до комісії, та рішення, які комісія ухвалила в результаті їх розгляду. Перший примірник протоколу негайно надсилається до Центральної виборчої комісії, другий — зберігається у секретаря окружної виборчої комісії, третій — відразу вивішується у приміщенні

(Закінчення на 10-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про вибори народних депутатів України

(Початок на 4 — 9-й стор.).

окружної виборчої комісії для загального ознайомлення.

3. Уповноваженій особі політичної партії, виборчого блоку партій на її прохання видається копія протоколу.

4. На підставі протоколів окружних виборчих комісій Центральна виборча комісія на своєму засіданні встановлює:

1) загальну кількість виборців у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі;

2) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

3) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

4) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

5) кількість голосів, поданих за списки кандидатів у депутати від кожної політичної партії, виборчого блоку партій, а також відсоток голосів, поданих за ці списки, по відношенню до кількості виборців, які взяли участь у голосуванні.

5. Списки кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій, що отримали менше чотирьох відсотків голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, не отримують право на участь у розподілі депутатських мандатів.

6. Депутатські мандати між політичними партіями, виборчими блоками партій, списки кандидатів у депутати від яких отримали чотири або більше чотирьох відсотків голосів виборців, розподіляються пропорційно кількості отриманих ними голосів.

7. З цією метою обчислюється виборча квота, тобто кількість голосів виборців, необхідна для отримання одного мандата.

8. Вона вираховується шляхом ділення кількості голосів виборців у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, які подані за списки кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій, що отримали чотири або більше чотирьох відсотків голосів, на число мандатів у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі. Дробові залишки від ділення відкидаються.

9. Кількість голосів, поданих за список кандидатів у депутати від кожної політичної партії, виборчого блоку партій, ділиться на цю квоту. Отримане ціле число є кількість мандатів цієї партії, виборчого блоку партій. Дробові залишки використовуються для розподілу решти мандатів, які залишаються нерозподіленими.

10. Списки від політичних партій, виборчих блоків партій, які мають більші порівняно з іншими дробові залишки, після ділення отримують по одному додатковому мандату, починаючи із списку, що має найбільший дробовий залишок. У випадку рівності дробових залишків у двох чи більше списках, першим отримує додатковий мандат список, за який віддано більшу кількість голосів виборців. У випадку, якщо після цієї процедури залишаються мандати, вони розподіляються шляхом повторного застосування цієї методики.

11. Кандидати від політичної партії, виборчого блоку партій вважаються обраними в порядку їх черговості у списку. В списку пропускаються кандидати, обрані в одномандатних виборчих округах.

12. Грошова застава повертається політичним партіям, виборчим блокам партій, які отримали право на участь у розподілі депутатських мандатів.

13. Кількість мандатів, отриманих політичними партіями, виборчими блоками партій є результатом виборів.

14. Рішення щодо результатів виборів у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі можуть бути оскаржені до суду протягом десяти днів після їх опублікування Центральною виборчою комісією. Суд розглядає скарги і приймає рішення по них протягом десяти днів.

Стаття 43. Встановлення результатів виборів у одномандатних виборчих округах

1. На підставі протоколів дільничних виборчих комісій окружна виборча комісія визначає:

1) загальну кількість виборців на виборчому окрузі;

2) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

3) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

4) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

5) кількість голосів, поданих за кожного кандидата у депутати;

6) особу кандидата, який набрав найбільшу кількість голосів.

2. Протоколи окружних виборчих комісій складаються в трьох примірниках, які підписуються головою, заступником голови, секретарем і всіма членами окружної виборчої комісії і скріплюються печаткою окружної виборчої комісії. До протоколу долучаються окремі думки членів окружної виборчої комісії, викладені письмово, письмові заяви і скарги, що надійшли до комісії, та рішення, які комісія ухвалила в результаті їх розгляду. Перший примірник протоколу негайно надсилається до Центральної виборчої комісії, другий — зберігається у секретаря окружної виборчої комісії, третій — відразу вивішується для загального ознайомлення у приміщенні окружної виборчої комісії.

3. Кандидату або його довіреній особі на їх прохання відразу ж видається копія протоколу.

4. Обраним вважається кандидат у депутати, який одержав більшість голосів виборців, які взяли участь у голосуванні відносно інших кандидатів, які балотувалися в даному виборчому окрузі. У випадку, коли до виборчого бюлетеня було включено лише одного кандидата у депутати, він вважається обраним, якщо кількість голосів, поданих «за» нього перевищує кількість голосів «не підтримую жодного з кандидатів у депутати» по одномандатному виборчому округу.

5. Якщо найбільшу і водночас однакову кількість голосів набрали два або більше кандидати у депутати, проводиться повторне голосування по цих кандидатурах.

6. Рішення про визнання народного депутата обраним приймає окружна виборча комісія. Це рішення може бути у тижневий термін оскаржене до Центральної виборчої комісії.

7. Вибори визнаються такими, що не відбулися, у зв'язку з вибуттям усіх зареєстрованих у виборчому окрузі кандидатів.

8. Окружна виборча комісія може визнати вибори недійсними, якщо в ході їх проведення або під час підрахунку голосів мали місце порушення цього Закону, що вплинули на результати виборів. Це рішення може бути оскаржене у тижневий строк до Центральної виборчої комісії.

Стаття 44. Реєстрація народних депутатів України і опублікування підсумків виборів

1. Центральна виборча комісія реєструє осіб, обраних народними депутатами України, і відповідно до цього Закону видає їм тимчасове посвідчення народного депутата України.

2. Підсумком виборів вважається встановлення особи, обраної депутатом.

3. Підсумки виборів народних депутатів публікуються Центральною виборчою комісією в газеті «Голос України», повідомляються по телебаченню і радіо не пізніше ніж на двадцять перший день після виборів.

4. Повідомлення про підсумки виборів і список обраних народних депутатів України публікуються в алфавітному порядку із зазначенням прізвища, імені, по батькові, року народження, професії, посади (заняття), місця роботи і проживання, партійності та виборчого округу, від якого обрано депутата.

Стаття 45. Посвідчення народного депутата України

Після складення обраними народними депутатами України присяги Центральна виборча комісія в тижневий строк видає їм депутатські посвідчення встановленого зразка.

РОЗДІЛ IX. ПОВТОРНЕ ГОЛОСУВАННЯ, ПОВТОРНІ ВИБОРИ, ПОРЯДОК ЗАМІНИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ, ПОЗАЧЕРГОВІ ВИБОРИ

Стаття 46. Повторне голосування

1. Якщо в одномандатному виборчому окрузі найбільшу і водночас однакову кількість голосів набрали два або більше кандидати у депутати, окружна виборча комісія приймає рішення про проведення в окрузі повторного голосування по цих кандидатурах.

2. Про це рішення окружна виборча комісія повідомляє Центральну виборчу комісію та інформує виборців округу не пізніше ніж на другий день після підведення результатів першого туру виборів.

3. Повторне голосування проводиться не пізніш як у двотижневий строк після загальних виборів з додержанням вимог цього Закону.

Стаття 47. Визнання виборів недійсними

1. Центральна виборча комісія може визнати вибори недійсними, якщо в ході їх проведення або при підрахунку голосів мали місце порушення цього Закону, що вплинули на підсумки виборів.

2. Заява до Центральної виборчої комісії про визнання виборів недійсними може бути подана особою, яка балотувалася кандидатом у депутати, політичною партією, виборчим блоком партій, списки кандидатів у депутати від яких були зареєстровані відповідно до цього Закону, або їх уповноваженими особами, а також органами прокуратури протягом десяти днів з дня опублікування результатів виборів окружною виборчою комісією.

3. Рішення Центральної виборчої комісії про визнання виборів недійсними може бути оскаржене до суду в установленому законом порядку.

Стаття 48. Повторні вибори

1. Повторні вибори проводяться в багатомандатному загальнодержавному та одномандатних виборчих округах у випадках, коли вибори по відповідному виборчому округу визнані недійсними або такими, що не відбулися.

2. Рішення про проведення повторних виборів приймає Центральна виборча комісія.

3. Повторні вибори призначаються не пізніш як через місяць від дня визнання виборів недійсними або такими, що не відбулися. Голосування проводиться на тих же виборчих дільницях і за списками виборців, що використовувалися для проведення чергових виборів. Висування і реєстрація кандидатів у депутати та інші виборчі процедури проводяться в порядку, встановленому цим Законом.

4. На повторних виборах у будь-якому одномандатному виборчому окрузі не можуть балотуватися громадяни, щодо яких було скасовано рішення про реєстрацію їх як кандидатів у депутати, а також ті, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду у зв'язку з вчиненням ними дій, внаслідок яких вибори або повторне голосування в будь-якому окрузі були визнані недійсними.

Стаття 49. Порядок заміни депутатів, які вибули

1. У разі коли депутат, якого обрано у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, втратив депутатський мандат, або його повноваження достроково припинені на підставах і в порядку, передбачених Конституцією України і законами України, депутатський мандат отримує перший за черговістю необраний кандидат із списку від тієї ж політичної партії, виборчого блоку партій. Якщо в списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій не залишилося кандидатів для заміщення вакантного мандата, такий мандат залишається вакантним до чергових або позачергових виборів.

2. У разі втрати депутатського мандата або дострокового припинення повноважень депутата, який обирався в одномандатному виборчому окрузі, в цьому окрузі проводяться вибори замість депутата, який вибув.

Стаття 50. Проведення виборів замість депутатів, які вибули

1. В одномандатних виборчих округах вибори замість депутатів, які вибули, призначаються Центральною виборчою комісією не пізніше ніж за три місяці до їх проведення і організовуються з додержанням вимог цього Закону.

2. При цьому окружна виборча комісія утворюється за 50 днів до дня виборів, дільничні виборчі комісії — за місяць до дня виборів, реєстрація кандидатів у депутати закінчується за 30 днів до дня виборів. Списки виборців подаються для ознайомлення за 10 днів до дня виборів.

3. Протягом четвертого року повноважень діючого складу Верховної Ради України вибори нового депутата замість вибулого не проводяться.

Стаття 51. Проведення позачергових виборів депутатів

1. Позачергові вибори депутатів проводяться в період шістдесяти днів з дня опублікування рішення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України.

2. Рішення про початок виборчої кампанії приймає Центральна виборча комісія не пізніше як за 60 днів до дня виборів.

3. При цьому окружні виборчі комісії утворюються за 50 днів до дня виборів, дільничні виборчі комісії — за 30 днів. Реєстрація кандидатів у депутати закінчується за 20 днів до дня виборів. Списки виборців подаються для загального ознайомлення за сім днів до дня виборів.

РОЗДІЛ X. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 52. Відповідальність за порушення виборчого Закону

1. Особи, які перешкоджали шляхом насильства, обману, погроз, підкупу або іншим шляхом вільному здійсненню громадянином України права обирати і бути обраним народним депутатом України, вести передвиборну агітацію, публічно закликали або агітували за бойкотування виборів, а також члени виборчих комісій, посадові та службові особи органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів об'єднань громадян, які вчинили підлог виборчих документів, приписку або завідомо неправильний підрахунок голосів виборців, порушили таємницю голосування або допустили інше порушення цього Закону, несуть відповідальність, встановлену законами України.

2. До відповідальності притягуються також особи, які опублікували або іншим способом поширили завідомо неправдиві відомості про кандидата в депутати.

Стаття 53. Зберігання виборчої документації

1. Після опублікування результатів голосування та підсумків виборів Центральна виборча комісія передає виборчу документацію до відповідної центральної державної архівної установи, окружні та дільничні виборчі комісії — до відповідних місцевих державних архівних установ.

2. Виборчі бюлетені зберігаються чотири роки в місцевих державних архівних установах.

3. Державні архівні установи забезпечують доступ до виборчої документації відповідно до законодавства України.

РОЗДІЛ XI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування. Висування до списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій для участі у виборах по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу на виборах народних депутатів України у березні 1998 року розпочинається з дня опублікування цього Закону.

2. Визнати такими, що втратили чинність, Закон України «Про вибори народних депутатів України», прийнятий Верховною Радою України 18 листопада 1993 року, з наступними змінами, і Постанову Верховної Ради України «Про застосування законів України «Про вибори народних депутатів України», «Про вибори Президента України», «Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад» від 13 липня 1994 року у частині, що стосується виборів народних депутатів України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
24 вересня 1997 року.
№ 541/97-ВР

Згідно з Регламентом Верховної Ради України закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Дійшла черга й до популярних заходів

АНІ УЛЕСЛИВИХ усмішок, ані дешевих запевнень у прихильності не було під час третього засідання комітету з питань економічного співробітництва україно-американської міждержавної комісії «Кучма—Гор». Представники обох країн поводилися, як давні партнери, котрі занадто добре знають один одного, щоб не лукавити.

Під час прес-конференції, проведеної за результатами засідання комітету, відзначалося: за півроку (з часу останнього відвідання Вашингтона нашим Президентом) намітився прогрес у співробітництві. Ще б пак! Тоді, у травні Леонідові Кучмі довелося пережити кілька неприємних днів, вислуховуючи претензії американців щодо корупції та несприятливого інвестиційного клімату в Україні. Тоді ж, за даними зарубіжних джерел, Вашингтон недвозначно натякав, що не може спрацюватися з урядом Павла Лазаренка.

На нинішньому засіданні комітету були присутні члени вже наступного українського уряду, які прагнули продемонструвати американцям, що відтепер стратегічне партнерство двох держав буде мало не безхмарним. За словами віце-прем'єра Сергія Тигипка, проблем в американських інвесторів нині поменшало. Залишилося тільки п'ять «справ», які незабаром також владнають.

Крім того, вже є результати спільних проектів у сільському господарстві, приватизації, енергетиці, екології.

Та одна ластівка погоди не робить. Разом із «поодинокими» здобутками, постає «ліс» серйозних проблем, досі не розв'язаних. Зокрема, реформи в макроекономіці здійснюються повільно, та й малий бізнес в нас занадто «малий». Тож вирішено створити спільну групу експертів, які вивчали б макроекономічні показники, аналізували зовнішній ринок цінних паперів. Передбачається, що така група працюватиме вже за два тижні. Утворять і тристоронню україно-американо-польську групу з питань малого бізнесу та роздержавлення.

Американську позицію зрозуміти можна: інвестори США прагнуть на наш ринок, адже, попри ризик, їх ваблять високі прибутки, отримувані тут. Але разом з тим, американці хочуть мати в Україні зрозумілі їм правила гри. «Вам слід здійснити глибокі економічні реформи», — каже Вашингтон. Справді, це зараз американці можуть раз на півроку зібратися з нашими урядовцями і владнати всі проблеми своїх інвесторів. А коли іноземних компаній в Україні побільшає?

У відповідь Сполучені Штати обіцяють кошти, без яких, як відомо, не можна ні реформувати економіку, ні навіть тупцювати на місці. Вашингтон, який вже протягом 1992-1996 років надав Києву близько одного мільярда доларів, обіцяє не зменшувати «підживлення». Передбачається, що наступного року ми матимемо 225 мільйонів доларів, як і 1997-го.

Докладніше про всі ці питання, певно, йтиметься на нараді «стратегів» в листопаді, коли Леонід Кучма вирушить у Вашингтон на засідання комісії «Кучма—Гор». Є сподівання, що осінні зустрічі у столиці США пройдуть тепліше, бо загалом барометр нашого партнерства показує на позначку «ясно».

Причин пожвавлення двосторонніх контактів можна назвати чимало. Почуєш і таку: «незабаром вибори». В будь-якій країні світу наближення виборів підстьобує до реальних дій державних мужів. Тож Сполучені Штати, можливо, не хочуть втрачати «гарячий час», коли більшість бюрократичних перепон усувається. Натомість українські політики також не заперечують проти підтримки заокеанського дядька Сема. Принаймні наївно було б думати, що слово США (нашого найбільшого зарубіжного донора і найвпливовішої держави в світі) нічого не важитиме в Києві.

Проте самі американці не полюбляють розповідати про свою позицію щодо українських виборів. Але спеціальний радник президента і держсекретаря США, координатор допомоги новим незалежним державам (тобто колишнім республікам СРСР) посол Річард Морнінгстар визнає, що реформістські заходи, які нині пропонує вжити Вашингтон, «можуть мати політичні наслідки» і, схоже, ці заходи будуть «популярні».

Надія БЕДРИЧУК.

Хроніка. Факти. Події

● *Пекін*

Загубилися зайвих три мільйони

У столиці Китаю почався перепис населення, мета якого — виявити протягом 20 днів число непекінців, що нелегально влаштувалися і працюють у Пекіні. За попередніми прогнозами, тут нині живуть майже три мільйони приїжджих з інших районів Китаю, більшість з них — фермери, які кинули свої села в пошуках роботи.

● *Вашингтон*

Вкладайте в безпеку щонайбільше

Польща, Угорщина та Чехія під час вступу до НАТО мають нести «найбільшу частку витрат», пов'язаних із розширенням альянсу. Про це заявив голова комітету начальників штабів Збройних сил США Генрі Шелтон. «Треба домагатися того, щоб нові члени були не споживачами, а робили реальний внесок у загальну безпеку».

● *Париж*

Ясір Арафат став песимістом

На минулих переговорах із президентом Франції Жаком Шираком глава Національної палестинської автономії Ясір Арафат «украй песимістично» поцінував перспективи палестино-ізраїльського діалогу. Арафат повідомив, що останні палестино-ізраїльські дискусії, здійснені під егідою Сполучених Штатів, не принесли «ніякого результату».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Що це було: народження чи конвульсії?

САМІТ СНД у Кишиневі завершився, залишивши всіх у здогадках: чи то невдовзі народиться «нова» співдружність, чи то це — початок кінця «старої»? Спочатку гадали, що розмова буде серйозна і, можливо, остання. Та ні, далі буде: 23 січня 1998 року на нас очікує позачерговий саміт СНД.

Про те, що саме трапилося на закритому засіданні президентів у Палаці республіки, журналістам пощастило скласти доволі однобоке уявлення. Президент Росії Борис Єльцин, вийшовши після засідання в супроводі Президента Молдови Петру Лучинського, гордо заявив представникам засобів масової інформації, що йде на прес-конференцію, а ви, мовляв, як хочете. Зрештою, всі кинулися за російським лідером і таким чином випустили з уваги інших учасників цього сенсаційного дійства.

Борис Миколайович розповідав: «Я сам задав такий тон засіданню: закликав президентів до відвертості і почув серйозну критику співдружності. Відзначалося, що СНД працює малоефективно, і в усьому звинувачували політику голови Співдружності — Росії. У підсумку ми домовилися перелічити всі проблеми в одному документі, в якому також вказати, де, що і як слід робити».

За словами Єльцина, основні звинувачення президентів країн СНД стосувалися недієздатності торговельних зв'язків у співдружності, яка заважає розвиткові економік країн СНД. Російський президент переконливо заявив, що це питання винесуть на засідання 23 січня.

Як гарантію того, що продовження буде, Єльцин відзначив: питання необхідності СНД на нинішньому засіданні не порушували взагалі. Більше того, президенти домовилися зустрічатися двічі на рік у третій декаді березня та в третій декаді жовтня.

Порядок денний налаштованими на відверту розмову президентами взагалі... не обговорювався. Як відзначив Борис Єльцин, «ми уважно переглянули порядок денний і зрозуміли, що його питання — не президентського рівня. Це для ради глав урядів. У січні вони звітуватимуть».

Ображений у найкращих почуттях, президент Росії також із сумом розповів, що йому було «важкувато», бо треба зберегти СНД, проковтнувши при цьому неприємну критику: «Я задоволений тим, що СНД витримала таке навантаження і житиме».

Таким чином, Єльцин узяв на себе сміливість заявити, що, по суті, провалений саміт має велике значення, і чутки про смерть СНД надто перебільшено.

Отже, підсумок кишинівського саміту: відвертий обмін думками про майбутнє СНД, призначення нового начальника Збройних сил Співдружності і продовження миротворчих зусиль Росії (як миротворця СНД) у Грузії та Абхазії до кінця року.

Після прес-конференції журналісти сумно дивилися на порожні місця, де 40 хвилин тому стояли машини президентів. Та їм пощастило викликати на відвертість президентів Узбекистану та Білорусі, які залишали свої резиденції.

Як відзначив Олександр Лукашенко, «слід відмовитися від розгляду дрібних питань і обговорювати справжні проблеми. І якщо дійдемо згоди, то складати проект документа, сам документ і його підписувати. 1 січня ми розробимо договір про вільну торгівлю і 23, можливо, його підпишемо». Але цього може й не бути: можуть виступити проти Україна і Казахстан.

Під час засідання, як зазначив Олександр Лукашенко, з різкою критикою Співдружності виступив узбекистанський президент Іслам Карімов, якого підтримав Леонід Кучма. Предметом критики стали «союз двох», «союз чотирьох», питання різнорівневої інтеграції. А президент Азербайджану порушив питання про продаж Росією зброї Вірменії.

Словом, саміт було зведено, як кажуть, до конструктивної критики. Заявивши один одному про свої образи, президенти очікують, що атмосфера всередині СНД оздоровиться, і Співдружність почне функціонувати повновкровно. Однак не слід забувати, що такі надії виникають після кожного чергового саміту. А віз, як кажуть, і нині там...

Яна СТАДІЛЬНА.

На знімку: Президент України Леонід Кучма і прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко на саміті СНД в Кишиневі.

Кишинів—Київ.

Скандал

Не хлібом єдиним...

Триста тисяч доларів запросив депутат литовського парламенту Аудрюс Буткявічус від однієї з фірм за те, що закриє справу проти неї. Так стверджує генеральний прокурор Литви.

Парламентарія затримали у готелі, коли він приймав перший «внесок» — 15 тисяч доларів. Згодом литовський сейм позбавив Буткявічуса депутатської недоторканності. Днями парламентарія заарештують. Сам Буткявічус (до речі, колишній міністр охорони краю Литви) спростовує звинувачення в хабарництві, однак прокуратура має докази його провини: записи розмов, документи, відеоматеріали.

ПРАВИТИМУТЬ ПО-БОЖОМУ

Коментар

КІЛЬКА тижнів у пресі обговорювалася складна політична ситуація в Норвегії. Наша газета також писала про те, як прем'єр Т. Ягланд (партія якого перемогла на недавніх виборах) після голосування добровільно подав у відставку. Нині в скандинавській державі — новий глава кабінету міністрів.

Кьєлл Магне Бондевік — ось та людина, яка нині «заправлятиме» у Норвегії, оскільки глава держави (король) практично не приймає політичних рішень.

Другий секретар Посольства Норвегії в Україні Гейр Тоннессен розповідає: «Нині наша країна переживає економічний підйом. Надходження до бюджету перевищують витрати. Насамперед через те, що Норвегія посіла друге місце у світі з експорту нафти після Саудівської Аравії. Тож основне завдання нового уряду — вирішити, куди ж вкладати кошти».

Пропоновано, зокрема, підтримати охорону здоров'я. Можливі якісь зрушення в міграційній політиці: свого часу пан Бондевік пропонував збільшити кількість іммігрантів, яких приймає країна.

Кьєлл Магне БОНДЕВІК

Хоча, якщо розібратися, завдання нового прем'єра — не лише вкласти кошти, а й... зберегти їх. Одна з норвезьких газет припускає: «Якщо новий уряд не тринькатиме грошей, то, можливо, затримається довше, ніж на один термін».

В Осло думають, що К. Бондевік та його Християнсько-демократична партія чимало уваги приділятимуть зміцненню інституту сім'ї та розвитку духовності суспільства. Це й природно, адже вперше в історії Норвегії уряд очолив священник.

Нині вже відомі імена міністрів: разом із Бондевіком їх дев'ятнадцять (серед них дев'ять — жінки). Всі члени уряду — ніяк не новачки в політиці. Тож не очікується якихось непродуманих рішень або кардинальних змін. Це стосується і політики Норвегії щодо інших держав, зокрема, України.

Надія ВЕРБИЧЕНКО.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Хорвати — сильні, але й ми вже не ті...

НАСТУПНОЇ середи на стадіоні «Максимир» у Загребі наша національна збірна з футболу зійдеться в першому матчі двобою за путівку до Франції-98 з хорватською командою — нашою давньою знайомою.

У минулому циклі континентального чемпіонату саме ця збірна була фаворитом нашої відбіркової групи. Ми їй поступилися в Загребі — 0:4. То був справжній ляпас. Але минуло кілька місяців, і в Києві ми обіграли фаворитів. Гол-красень, який вирішив долю того поєдинку і вселив у наші серця надію, забив Юрій Калитвинцев. І все ж саме Хорватія, а не Україна, поїхала на Євро-96 до Англії. Щоправда, гучної слави там не здобула. Але то вже інша розмова. Хоча багато фахівців, даючи характеристику хорватським футболістам, відзначають їх нестабільність. Вони здатні зіграти блискучий матч проти будь-якого суперника, а після цього виступити на посередньому рівні. Особливо невдало виступають останнім часом усі воротарі хорватської збірної.

Таке, до речі, спостерігалося цього разу. До плей-оф збірна Хорватії, як то кажуть, потрапила, скочивши на підніжку потяга, що вирушав. В останньому турі відбіркового турніру доля хорватів залежала й від датчан, які грали в Греції. Лише нічия або перемога збірної з півночі над греками давали змогу підопічним Мирослава Блажевича продовжити свій шлях у змаганні. Датчани нічию таки вимучили, стримавши шоковий тиск темпераментних грецьких футболістів. Самі здобули путівку до Франції і хорватам допомогли.

Утім, гріх не сказати і про те, що наш майбутній суперник водночас переконливо виграв у сусідів-словенців на їхньому полі — 3:1.

Головний тренер збірної України Йожеф Сабо, який разом із першим віце-президентом Федерації футболу України Віктором Банниковим і генеральним менеджером ФФУ Михайлом Ошемковим побував на жеребкуванні в Цюріху, так прокоментував його підсумок:

— Слабких команд на такому етапі вже не буває. Старатимемося зіграти добре і перемогти. Наші футболісти мають великий стимул. Адже успішне подолання хорватського бар'єра відкриває перед ними шлях до фінальної частини чемпіонату світу. Це буде вперше для нашої молодої держави. Вважаю, що нам трошки поталанило, бо перший матч граємо на полі суперника. А його я оцінюю дуже високо.

Часу на знайомство з хорватським колективом майже не маємо. Є в нас кілька касет із записами його матчів. Однак чимало наших гравців ще не забули поєдинки в Загребі та Києві, в яких самі грали...

Тобі, шановний читачу, либонь, цікаво ознайомитися зі складом суперника. Будь ласка: воротарі — Дражен Ладич («Кроація», Загреб), Тончі Габрич («Гайдук», Спліт), Мар'ян Мрмич («Стамбул», Туреччина); захисники — Роберт Ярні («Бетіс», Іспанія), Нікола Йєркан («Рапід», Австрія), Ігор Штимац («Дербі Каунті», Англія), Дарко Буторович («Спортинг», Португалія), Горан Юрич, Крунослав Юрчич, Даро Шимич (усі — «Кроація»), Славен Білич («Евертон», Англія); напівзахисники — Звонимир Бобан («Мілан», Італія), Альоша Асанович («Дербі Каунті»), Ніко Ковач («Байєр», Німеччина), Ненад Пралія («Севілья», Іспанія), Зоран Мамич («Бохум», Німеччина), Роберт Просінечки, Сільвіо Марич (обидва — «Кроація»), Звонимир Сольдо («Штутгарт», Німеччина); нападаючі — Давор Шукер («Реал», Іспанія, Мадрид), Ален Бокшич («Лаціо», Італія), Горан Влаович («Валенсія», Іспанія), Роберт Шпехар («Монако», Франція), Івор Цвитанович («Кроація»), Томіслав Ерцег («Гайдук»).

Мирослав Блажевич (до речі, два дні тому він побував у Києві на матчі Ліги чемпіонів «Динамо» — «Барселона»), вірний своїм принципам, від добра добра не шукає і перевагу віддає «легіонерам», які представляють іменитi клуби Німеччини, Англії, Франції, Італії тощо. Аж дух перехоплює, коли читаєш ці прізвища і назви команд. Однак не варто так уже й лякатися. Адже цьому суперникові протистоятиме зіграна збірна України, яка нині на піднесенні і є однією з найсильніших у Європі з тактичної підготовки. Так стверджують авторитетні фахівці, як-от: Дік Адвокат з Нідерландів, Алан Ширер з Великої Британії. Кажуть, що наставник італійців Чезаре Мальдіні вивчав касети з відеозаписами матчів української збірної. До того ж, на нашому боці молодість, завзяття і майстерність уже пристойного рівня.

Одне слово, зустрічаються гідні суперники. І уболівальникам, гадаю, буде дуже цікаво. Наші сподіваються, що спортивне щастя цього разу неодмінно буде на українському боці.

На знімку: бойовий штаб збірної України — Йожеф Сабо, Леонід Буряк та Володимир Веремєєв.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Віктор — переможець і серед профі

Олімпійський чемпіон, уславлений український фігурист Віктор Петренко з Одеси, який останні роки тренується у США, виграв чемпіонат цієї країни серед професіоналів. Українець залишив позаду корінних американців — бронзового призера чемпіонату світу-96 Руді Голіндо та переможця Олімпіади в Сараєві Брайана Бойтано.

***

На меморіалі Карла Шафера у Відні кияни Олена Білоусівська та Станіслав Морозов виграли змагання спортивних пар. Успіх наших спортсменів особливо приємний, адже цей турнір був останнім відбірковим етапом на Олімпійські ігри в Нагано.

Отже, українські фігуристи мають уже сім олімпійських ліцензій: одну в парному катанні і по дві — в інших видах програми (наші танцюристи та одиночники пройшли кваліфікацію ще на чемпіонаті світу в березні нинішнього року).

Попереду Вітриченко

У Берліні триває чемпіонат світу з художньої гімнастики. Після першого дня змагань лідерство захопила українка Олена Вітриченко — 29,783 бала. За нею йдуть росіянки — Яна Батиршина (29,781) та Наталя Липновська (29,732). У командному заліку попереду збірна Росії — 99,011, Україна — 98,166, Білорусь —98,044.

Українці — чемпіони Польщі

Нещодавно ми щиро вітали з блискучою перемогою на чемпіонаті світу з бігу на 100 кілометрів (змагання відбувалися в Нідерландах) Сергія Яненка з Чернівців. І от новий успіх чудового спортсмена. У польському місті Каліші, де відбувався чемпіонат сусідньої країни, у гострій суперечці з поляком Анджеєм Магером гору взяв наш Сергій — 6:32.42. Результат Магера —6:34.44.

У командному заліку перше місце посіла збірна України. П'ятим фінішував Сергій Осипов — 6:53.07, сьомим —Олександр Баличев — 7:29.11. А вкупі з Яненком це дало «золотий» результат.

У змаганні жінок перемогла білоруска Ніна Коваль — 8:10.52. Наша Марія Островська з результатом 8:29.48 виборола бронзову медаль.

На знімку: Сергій Яненко з Чернівців своїми останніми перемогами прославив Вітчизну.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ярослав СЕРГІЄНКО, журналіст

Привезли на свою голову...

Футбол. Кубок кубків. 1/16 фіналу. Перший матч.

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Віченца» (Італія). 1:3 (0:1). 0:1 Луїзо, 1, 0:2 Бегетто, 55, 1:2 Зубов, 63, 1:3 Луїзо, 90.

«Шахтар»: Шутков, Леонов, Коваль, Бабій (Яксманицький, 76), Жабченко, Зубов, Ковальов, Орбу, Кривенцов, Селезньов (Шелаєв, 81), Поцхверія.

«Віченца»: Бривіо, Дікара, Белотті, Канальс, Коко, Бегетто, Скенарді (Фірмані, 67), Амброзіні, Ді Карло, Віваіні, Луїзо.

Попереджено: Дікару, Ді Карло, Бабія, Кривенцова, Амброзіні.

Судді: Паскаль Гарібіані, Жак Масс, Жак Клаве (Франція).

23 жовтня. Донецьк. Стадіон «Шахтар». 32 000 глядачів.

Після блискучої перемоги киян над «Барселоною» усі вболівальники країни чекали, що «Шахтар» надихнеться на матч з «Віченцею». Але вже перша атака гостей, які посідають десяте місце в чемпіонаті Італії, розвіяла ейфорійний настрій, подарований динамівцями у середу. Так, на 37-й секунді голи нашим командам в єврокубках ще не забивали...

І хоча гірники в подальшому намагалися налагодити комбінаційну гру, створили кілька голевих моментів і навіть забили м'яч у ворота італійців, відчувалося: гості перемогу не віддадуть. Вони переважали господарів у швидкості, винахідливості і вмінні завершувати кожну атаку влучним ударом. Італійці менше за суперників створили моментів, але краще реалізували їх.

Якби не читав інтерв'ю головного тренера «Шахтаря» Яремченка, то подумав би: гірники взагалі не готувалися до зустрічі із середняком італійської ліги. Тільки так можна пояснити невпевненість гірників на полі і невміння нав'язати суперникові свою гру. А відсутність Ателькіна взагалі виявилася катастрофою для «Шахтаря». Згадайте киян: навіть без 2—3 провідних гравців вони не втрачають боєздатності. А «Шахтар», даруйте за відвертість, у четвер мав безпорадний вигляд.

До речі, футболістів «Віченци» до Донецька доставив український літак, який орендувала Італія. От і виходить: привезли на свою голову...

Хоча бажання донецьких авіаторів заробити гроші і невдача «Шахтаря» речі несумісні. Ця гра підтвердила: ми маємо лише одну команду екстра-класу, яка може бити грандів європейського футболу. А всі призери і володарі кубків країни не дотягують до рівня середняків італійського, іспанського, бельгійського чемпіонатів. Шкода...

Повторний матч в Італії «Шахтар» проведе 6 листопада. Будемо сподіватися на диво?

Олександр КЛІНОВ, «Голос України» (із Рима)

Уболівальники в футбол не грають, але від них залежить успіх

Навкруг чемпіонату світу з футболу, що відбудеться в червні 1998 року у Франції, уже тепер вирують пристрасті. Поки команди борються за право вийти у фінал, організатори влаштовують різні заходи.

У Римі, у палаці Фарнезе, де міститься посольство Франції, відбулася презентація ювілейних монет, які викарбують до наступного чемпіонату світу з футболу.

На урочистій церемонії були присутні президент Національного олімпійського комітету Італії /КОНІ/ Маріо Пасканте, генеральний директор монетного двору Франції Емануель Костан, багато журналістів.

У серії з 15 монет різної вартості сім виготовлено із золота та платини, а вісім — із срібла. На них зображено різні епізоди з історії футболу. В розробці сюжетів серії монет брав участь співголова Оргкомітету чемпіонату світу уславлений французький футболіст Мішель Платіні.

Монети мають законну вартість, що відповідає їх номіналу, і можуть бути куплені набором чи по одній у відділеннях італійських банків.

Та, найпевніше, їх не вистачить усім уболівальникам. Тому вони стануть гордістю колекцій нумізматів.

На презентації монет генеральний директор оргкомітету чемпіонату світу з футболу Жак Ламбер зізнався журналістам: «Ми не можемо уявити собі фіналу світової першості в червні 1998 року у Франції без італійської команди».

А як буде насправді, покажуть дві відбіркові зустрічі команд Росії та Італії, що відбудуться 29 жовтня та 15 листопада цього року. Саме ці зустрічі дадуть відповідь на те, хто потрапить до фіналу.

Чекаємо на сюрпризи

Кубок України з футболу. 1/32 фіналу. «Кристал» (Чертков) — СК «Миколаїв». 0:1 (перший матч — 0:3). «Полісся» (Житомир) — «Верховина» (Ужгород). 4:0 (2:2). «Хімік» (Сіверськодонецьк) — «Динамо-3» (Київ). 1:2 (1:2). «Динамо-2» (Київ) — «Десна (Чернігів). 1:2 (1:2). «Зоря» (Луганськ) — «Металіст» (Харків). 0:0 (1:2). «Карпати» (Мукачеве) — «Нафтовик» (Охтирка). 1:2 (0:4). «Поліграфтехніка» (Олександрія) — «Кристал» (Херсон). 3:2 (0:1). «Фортуна» (Шаргород) — «Кремінь» (Кременчук). 2:0 (0:1). ФК «Калуш» — «Шахтар» (Макіївка). 0:3 (1:1). «Нива» (Вінниця) — СК «Одеса». 1:0 (2:0). «Буковина» (Чернівці) — «Титан» (Армянськ). 5:1 (1:3). ФК «Львів» — ЦСКА-2 (Київ). 3:3 (0:0). «Оскол» (Куп'янськ) — «Металург» (Нікополь). 3:0 (2:4). «Явір» (Краснопілля) — «Металург» (Новомосковськ). +:- (2:1).

Команда «Сталь» (Алчевськ) прямо вийшла в 1/16 фіналу, де зустрінеться із запорізьким «Металургом». Її суперник в 1/32 фіналу бахмацький «Аверс» знявся з розіграшу. Через фінансові проблеми припинив боротьбу і «Авангард-Індустрія» (Ровеньки). Тому команда «Волинь» з Луцька в 1/16 вийшла автоматично.

Кубкові зустрічі завжди приховують у собі інтригу, а тим паче, коли жереб зводить на полі колективи з різних ліг. З дев'яти клубів другої ліги, що дійшли до 1/32 фіналу, й далі боротимуться за почесний трофей троє. Могло б бути й більше, але куп'янський «Оскол» порушив регламент змагань, і рішенням бюро ПФЛ ДК ФФУ його знято з розіграшу. А боротиметься за кубок «Металург» з Нікополя, який поступився «Осколу» з непристойним рахунком 0:3.

Подивувала й шаргородська «Фортуна», яка, програвши в Кременчуці, на своєму полі перемогла «Кремінь», котрий виступав торік у першій лізі. А вже перемогам лідерів груп «А» і «Б» — «Динамо-3» і херсонського «Кристалу» — над «старшими братами» годі й дивуватися. Надто безпорадний вигляд нинішнього сезону має сіверськодонецький «Хімік», який поступився третій динамівській команді. А от «Поліграфтехніка» намагалася чинити опір і виграла, але два м'ячі, забиті херсонцями в гостях, вивели їх до 1/16 фіналу.

Тут уже «розборки» вестимуться серйозні, бо до боротьби долучаються клуби вищої ліги. Проте на легкі матчі елітним командам налаштовуватися не варто. Та сама «Фортуна» готова завдати поразки запорізькому «Торпедо». Я вже не кажу про лідерів першої ліги, які зроблять спробу «примірятися» до «вищого світу». Отже, 26 жовтня і 1 листопада на нас чекає цікавий футбол. В 1/16 фіналу розіграшу Кубка України його виконуватимуть:

«Динамо-3» (Київ) — «Динамо» (Київ), «Металург» (Маріуполь) — «Десна», «Металіст» — «Чорноморець», «Нафтовик» — «Зірка-НІБАС», «Кривбас» — СК «Миколаїв», «Кристал» (Херсон) — «Карпати» (Львів), «Торпедо» — «Фортуна», «Шахтар» (Макіївка) — «Ворскла», «Полісся» — «Дніпро» (Дніпропетровськ), «Прикарпаття» — «Нива» (Вінниця), «Буковина» — «Таврія», ЦСКА-2 — ЦСКА, «Нива» (Тернопіль) — «Металург» (Нікополь), «Сталь» — «Металург» (Запоріжжя), «Волинь» — «Металург» (Донецьк), «Явір» — «Шахтар» (Донецьк). До речі, останні команди гратимуть між собою 1 і 24 листопада.

Агрофірма — Павло Лазаренко — Генпрокуратура — Арбітраж

26 вересня «Голос України» досить докладно розповів про успішну роботу Дніпропетровської агрофірми «Наукова», яка з допомогою цільового кредиту та багатьох інших складових розвиває нову для України справу. Та оскільки до піднесення агрофірми має стосунок екс-прем'єр Павло Лазаренко (розпорядження про цільовий кредит підписав саме він), то й Генеральна прокуратура України зацікавилася, чи все там гаразд із тим кредитом. Днями Вищий арбітражний суд заспокоїв Генпрокуратуру: гроші працюють правильно і на потрібну справу.

Слід сподіватися, що уряд України у його нинішньому складі не всі свої зусилля зосередив на пошуках компромату на експрем'єра, і відтак йому теж вдасться хоч якусь справу, галузь, кілька галузей поставити на ноги. І ми будемо раді цьому, бо кожний, навіть локальний, успіх уряду — то для всієї України.

А тепер — подробиці, пов'язані з розглядом справи.

—Ми працювали і працюватимемо задля того, щоб Україна годувала не лише себе, — сказав генеральний директор науково-виробничої агрофірми «Наукова» Микола Агафонов одразу після того, як Вищий арбітражний суд України розставив крапки над «і» стосовно наданого урядом його господарству цільового кредиту для придбання та розведення в Україні голштино-фризької породи дійних корів.

Про пристрасті навколо цього кредиту, може, й марно нагадувати. Свого часу мало не всі ЗМІ повідомили про позов Генеральної прокуратури України до Вищого арбітражного суду, що ним Генпрокуратура домагалася визнати «в інтересах держави як недійсну кредитну угоду, за розпорядженням Кабміну укладену між Фондом держмайна України та науково-виробничою агрофірмою «Наукова». Відтак і стягнути негайно з «Наукової» вже витрачені на діло 10 мільйонів 970 тисяч американських доларів. Якщо Фонд держмайна позов приречено прийняв, то агрофірма, залишившися сам-на-сам з правосуддям, наполягала на відмові.

Спеціалістам-аграрникам, обізнаним з суттю справи, відразу впали у вічі непереконливі тлумачення про те, наче згадана кредитна угода суперечить «інтересам держави та суспільства». Але де гарантія, що справді все відбувалося чин-чином, як і належить бути? Може, то не випадково, що у нас зараз частіше доводиться сумніватися і підозрювати неправедне, ніж довіряти навіть власному здоровому глузду?

Вищий арбітражний суд заспокоїв Генеральну прокуратуру: екс-прем'єр направив кошти на потрібну державі справу, і ті кошти працюють

Для необізнаних поясню: згадуване розпорядження Кабміну восени минулого року підписував Павло Лазаренко — отут, найпевніше, й собаку зарито. Надто вже забагато малюють Павлові Івановичу навздогін гріхів, у запалі не помічаючи, що насправді те малювання не тримається купи. В даному разі — також. Агрофірма «Наукова» однією з перших в Україні закупила в Голландії, Данії та Німеччині елітні голштинські корови. Оскільки фірма працює в рамках Академії аграрних наук і має у своєму складі потужний підрозділ учених, котрі давно тут плідно трудяться пліч-о-пліч з виробничниками, то фірма й набула неабиякого досвіду з утримання і адаптації в наших умовах цієї високопродуктивної худоби. А діло дуже «тонке», потребує особливого і кормовиробництва, і догляду за тваринами. І в господарстві нині мають від кожної корови по 9—11 і більше тисяч кілограмів молока на рік — аніскільки не менше, ніж у Європі.

То хіба не логічним було рішення Кабміну про, образно кажучи, голштинізацію всієї молочної підгалузі? Комусь, може, цікаво тільки балакати про те, що українське село спроможне «засипати» півсвіту продуктами харчування, а Павло Лазаренко — людина дії, а не балачок, він і залучив «Наукову» до конкретної роботи, допоміг створити умови. І зрозуміло, чому саме агрофірмі «Науковій», воістину базовій у масштабах держави, було довірено закупівлю та вивезення голштино-фризьких корів у господарства і Дніпропетровської та Запорізької, і Тернопільської та Івано-Франківської, і Черкаської, Житомирської, Чернігівської, Хмельницької та інших областей.

Тому Генпрокуратура України і не змогла довести того «завідомого умислу» нашкодити «державі і суспільству», про який вона спішно оповістила громадськість країни. Навпаки, Вищий арбітражний суд погодився, що «кошти були виділені на виконання цільової програми селекції в тваринництві і мали єдину мету — виведення тваринництва України з кризового становища». Отож, користь для України — навіч. «Наукова» виявилася гідною отриманого доручення. Уряд знав тоді, що робив. Агрофірма ефективно розпоряджається позиками. І як сказав Микола Агафонов, сьогодні його господарство ще більше переконалося, що «голштинську худобу варто завозити й розводити, поліпшуючи генофонд підгалузі, щоб вона ставала продуктивнішою».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Врожай-97

Є перші сто тисяч тонн цукру, а все одно гірко

На підприємствах асоціації «Вінницяцукор» вироблено 100 тисяч тонн цукру — приблизно четверту частину від запланованого на нинішній рік. Щоправда, вихід цукру дещо нижчий порівняно з минулорічним — у середньому він становить 11,3 %. Спеціалісти асоціації пояснюють це насамперед нинішніми кліматичними умовами. Протягом останнього місяця на полях області кількість опадів перевищила подвійну норму. Різко скоротилося надходження сировини. Досить сказати, що в останній декаді жовтня її доставляють в день приблизно по 2,5—3 тисячі тонн замість 130-140 тисяч. Одинадцять цукрозаводів так і не розпочали роботу. Такого в області не пригадують.

Дешевим цьогорічний цукор також не буде. Як відомо, згідно з введеною державою квотою (для вінничан її визначено в розмірі 209 тисяч тонн, тобто саме стільки продукції область має поставити на внутрішній ринок), один кілограм цукру оплачуватиметься по 1,9 грн. Це майже вдвічі більше, ніж торік. Відповідно зросте ціна і в роздрібній торгівлі. Фахівці прогнозують, що вона сягне півтори гривні за кілограм, а може й більше. Словом, держава знову вирішила підтримати цукрову галузь за рахунок... любителів солодкого. Це за умови, що біологічна норма споживання цукру на душу населення й так уже зменшилася вдвічі.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Автотранспортне підприємство 12327», створеного в процесі приватизації

1. Відомості про акціонерне товариство.

1.1. Фірмове найменування код за ЄДРПОУ — 03114170.

Відкрите акціонерне товариство «Автотранспортне підприємство 12327».

1.2. Місцезнаходження: 330083, м. Запоріжжя, вул. Жасмінна, 5.

1.3. Історична довідка.

У 1966 році автобусний парк на підставі наказу № 240 було перейменовано у автотранспортне підприємство 07121.

Наказом Міністерства транспорту УРСР від 29.12.87 № 286 автотранспортне підприємство перейменовано в Запорізьке державне автотранспортне підприємство 12327 Запорізького територіально-виробничого об'єднання.

Відкрите акціонерне товариство «Автотранспортне підприємство 12327» створено в процесі приватизації Запорізького державного автотранспортного підприємства 12327 згідно з наказом регіонального відділення Фонду державного майна України по Запорізькій області від 15.08.97 № 1151.

1.4. Дата реєстрації акціонерного товариства —21.08.97.

1.5. Цілі і предмет діяльності.

Метою діяльності товариства є одержання прибутку на вкладений акціонерами капітал шляхом здійснення господарсько-фінансової діяльності в порядку і на умовах, визначених чинним законодавством та статутом товариства, а також забезпечення науково-технічного соціального розвитку власного виробництва.

Предметом діяльності товариства є:

— внутрішні, міжміські і міжнародні перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом;

— транспортно-експедиційні роботи та послуги;

— ремонт і технічне обслуговування транспорту на замовлення юридичних та фізичних осіб;

— виробництво і ремонт запасних частин до автомобілів та інших транспортних засобів на замовлення юридичних та фізичних осіб;

— зовнішньоекономічна діяльність;

— комерційна діяльність;

— торгівля (оптова, роздрібна, комісійна, комерційна, зовнішня);

— громадське харчування;

— будівництво, утримання та охорона стоянок автотранспорту;

— надання послуг платної автостоянки;

— утримання заправних станцій;

— торговельно-закупівельна діяльність;

— навантажувально-розвантажувальні послуги;

— підготовка спеціалістів з присвоєнням кваліфікації робітника автотранспортного підприємства;

— придбання, створення та впровадження нових прогресивних технологій, науково-технічних розробок, винаходів;

— здійснення будівельних, ремонтно-будівельних, пусконалагоджувальних робіт на замовлення юридичних та фізичних осіб;

—маркетинг, реклама, представницькі послуги;

— надання складських послуг;

— надання послуг у галузі громадського харчування;

— розробка програмних документів для подальшого впровадження і застосування електронно-обчислювальних машин;

— надання побутових, транспортних та інших послуг населенню;

— виробництво і реалізація товарів народного споживання як власного, так і невласного виробництва;

— надання сервісних і торговельних послуг;

— комерційно-посередницька, торговельно-закупівельна діяльність, виробництво, переробка і реалізація сільськогосподарської продукції, у тому числі продуктів тваринництва;

— інші види діяльності, які не суперечать чинному законодавству України.

Усі види діяльності, що потребують ліцензування, товариство виконує після одержання ліцензії (сертифікату) на даний тип діяльності з дня реєстрації ліцензії (одержання сертифікату) в державних органах.

1.6. Розмір статутного фонду — 1 192 600 (один мільйон сто дев'яносто дві тисячі шістсот) гривень.

1.7. Середньоспискова кількість працюючих на 01.01.97 — 934 чол. на 01.06.97 — 922 чол.

1.8. Дані про керівника.

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Освіта	Кваліфікація	Загальний виробничий стаж
Голова правління	Смаковський Олександр Костянтинович	Вища	Інженер-механік	40 років

2. Опис діяльності емітента.

2.1. Інформація про виробництво (основна діяльність).

Вид продукції (послуг)	Одиниця виміру	на 01.01.97	на 01.09.97
Перевезення пасажирів	гривень	6 232 078	5 086 337
Інше	гривень	48 763	80 105
Всього:	гривень	6 280 841	5 166 442

2.2. Характеристика обігових коштів підприємства:

	на 01.01.97	на 01.09.97
Дебіторська заборгованість, гривень	360 800	289 000
Кредиторська заборгованість, гривень	375 900	435 500
Балансовий прибуток, гривень	14 600	—
Балансовий збиток, гривень	—	108 800
Валюта балансу, гривень	9 183 400	5 460 200

3. Дані про емісію акцій.

3.1. Рішення державного органу приватизації про створення відкритого акціонерного товариства.

Наказ про створення відкритого акціонерного товариства «Автотранспортне підприємство 12327» від 15.08.97 № 1151.

3.2. Мета використання фінансових ресурсів, вилучених від емісії, — приватизація майна державного підприємства.

3.3. Вид акцій.

Вид акцій	Номінальна вартість гривень	Сума емісії: Кількість акцій, шт.	Сума, гривень
Прості іменні	0,25	4 770 400	1 192 600

3.3.1. Число серій — одна.

3.3.2. Порядкові номери акцій: 0 000 001 — 4 770 400.

3.4. Порядок розміщення акцій згідно з планом приватизації, розділ 5.

№№ пп	Код продажу	Спосіб розміщення	Термін розміщення: Початок	Закінчення	Акції: Кількість, шт.	Загальна вартість грн.	Частка СФ, %.
1.		Власність орендарів					
2.		Пільгове розміщення акцій (включно):					
3.		Розміщення акцій серед працівників підприємства, що приватизується:					
4.		— за приватизаційні майнові сертифікати	IV кв. 97	IV кв. 97	1844000	461000	38.66
5.		— за грошові кошти та компенсаційні сертифікати	IV кв. 97	IV кв. 97	922000	230500	19,33
6.		Іншим громадянам, які мають право на пільгове придбання акцій:					
7.		— за приватизаційні майнові сертифікати	IV кв. 97	IV кв. 97	196000	49000	4,11
8.		— за грошові кошти та компенсаційні сертифікати	IVкв. 97	IV кв. 97	98000	24500	2,1
9.		Керівництву підприємства за грошові кошти	IV кв. 97	IV кв. 98	238520	59630	5,0
10.		Керівництву підприємства за компенсаційні сертифікати	IV кв. 97	IV кв. 97	238520	59630	5,0
11.		Продаж акцій на конкурентних засадах:					
12.		Продаж на аукціонах:					
13.		— на сертифікатних аукціонах за приватизаційні майнові сертифікати	IV кв. 97	IV кв. 97	36000	9000	0,7
14.		Залишається у державній власності	Закріплено до IV кв.98		1197360	299340	25,1
Разом					**4770400**	**1192600**	**100,0**

3.5. Дата початку та припинення відкритого продажу акцій:

Початок — 25.10.97

Закінчення — 25.11.97.

Дата початку та припинення пільгового продажу акцій:

Початок — 25.10.97

Закінчення — 25.12.97.

4. Метод обчислення, термін і місце виплати дивідендів.

Фонд сплати дивідендів створюється за рахунок чистого прибутку (доходу) товариства. Розмір планової та нарахованої за квартал суми цього фонду визначається вищим органом товариства. Кошти з фонду сплачуються акціонерам пропорційно до загальної вартості належних їм акцій.

Виплата дивідендів здійснюється щорічно до 1 квітня року, що йде за звітним, шляхом перерахування на рахунок акціонерів або іншим чином за рішенням вищого органу товариства.

Нарахування та сплата дивідендів на частку акцій, що є в державній власності, проводяться відповідно до чинного законодавства України, на дату їх нарахування.

4. Адреса місця виплати дивідендів.

330083, м. Запоріжжя, вул. Жасмінна, 5.

Телефон 95-32-82.

5. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів, термін їх обігу, а також розподіл цінних паперів за видами.

Раніше емісія не проводилася.

6. Фактори ризику, пов'язані з видом діяльності підприємства.

— відсутність замовників на перевезення пасажирів та окремі види перевезень;

— повний амортизаційний знос великої кількості рухомого складу;

— відсутність обігових коштів.

Попередження ризиків.

Укладення нових договорів на виконання транспортних послуг: Реклама. Користуватися новими видами діяльності згідно зі статутом.

7. Відомості про торговця цінними паперами

Послугами торговців цінними паперами товариство не користується.

Інформація про п'ятий випуск акцій АКБ «Сервіс»

А. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

Акціонерний комерційний банк «Сервіс» — універсальна кредитно-фінансова установа, що заснована як акціонерне товариство. Банк зареєстровано 23 липня 1993 р. у Національному банку України за № 186.

Юридична адреса банку: Україна, Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2.

Предмет діяльності: АКБ «Сервіс», згідно зі статутом банку, здійснює виключно банківські операції.

Акціонерами банку стали підприємства і організації різних галузей народного господарства і форм власності та громадяни України.

Органи управління:

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів. Між загальними зборами акціонерів органом, контролюючим діяльність банку, є рада банку. Голова ради банку — Бірман Фелікс Валерійович.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю банку здійснює ревізійна комісія. Голова ревізійної комісії — Карпеченко Ольга Володимирівна.

Керівництво поточною діяльністю банку здійснює правління, яке несе відповідальність за ефективність роботи банку. Голова правління АКБ «Сервіс» — Чорнак Тетяна Теодорівна, освіта вища економічна, економіст, стаж роботи за фахом — 14 років. Головний бухгалтер — Панечко Леся Дмитрівна, освіта вища економічна, економіст-бухгалтер, стаж роботи за фахом — 13 років. Інші члени правління: заступник голови правління —Максим Михайло Олексійович (освіта вища економічна), начальник правового управління — Пазина Ростислав Олексійович (освіта вища юридична), начальник управління кадрів та секретаріату —Філіппенкова Олена Володимирівна (освіта вища юридична).

Персонал: чисельність службовців банку складає — 26 чол.

Звіт про статутний фонд. Зареєстрований 16.05.1997 р. Національним банком України. Статутний фонд АКБ «Сервіс» становить 1 800 000 грн., який розподілений на 3 600 000 акцій. Всіма акціонерами акції сплачені в повному обсязі станом на 15.10.97 р.

Економічне оздоровлення

10.09.96 р. Правління НБУ прийняло рішення № 235 про ліквідацію банку та призначення ліквідаційної комісії. В процесі діяльності ліквідаційної комісії було здійснено санацію банку. По результатах виконання санації правлінням НБУ прийнято 03.02.97 р. рішення № 26 (п. 5) про відновлення діяльності , банку.

Основні економічні показники АКБ «Сервіс»

Баланс станом на 01.01.97 р. (у грн.)

АКТИВ	
1. Каса і корραхунок в НБУ	20 967,55
2. Кредити, надані банком	59 746,72
3. Міжбанківський кредит	38 528,77
4. Цінні папери, паї, акції, придбані банком	773 009,50
5. Осн. засоби та кап. вкладення банку	21 264,41
6. Дебітори	25 535,23
7. Інші активи	730,33
8. Збиток	—
БАЛАНС	***939782,51***
ПАСИВ	
1. Статутний фонд	850 000,00
2. Резервний фонд	2 239,94
3. Інші фонди банку	24 407,00
4. Розрахункові та поточні рахунки клієнтів	9 014,67
5. Депозити юридичних осіб	17 740,00
6. Вклади громадян	170,90
7. Міжбанківський кредит	13 550,00
8. Кредитори	22 640,75
9. Прибуток	19,25
БАЛАНС	***939 782,51***

Звіт про фінансові результати та їх використання за 1996 р.:

ДОХОДИ	
1. Відсотки за кредит	17 155,48
2. Отримана комісія	65 152,31
3. Інші доходи	2 849,14
УСЬОГО ДОХОДІВ	***85 156,93***
ВИТРАТИ	
1. Нараховані та сплачені відсотки:	13 034,37
— за рахунками клієнтів	171,62
— за депозитами юридичних осіб	11 867,17
— за депозитами юридичних осіб	995,58
2. Витрати на утримання апарату банку	41 302,49
3. Операційні та інші витрати	10 710,24
4. Амортизаційні відрахування	440,58
УСЬОГО ВИТРАТ	***78 522,05***
ПРИБУТОК ЗА 1996 р.	***19 669,25***
Використання прибутку на покриття збитків за 1995 р при санації банку	19 650,00
ПРИБУТОК НА 01.01.1997 р.	***19,25***

Фінансовий стан банку (на 01.01.1997 р.):

Власні кошти складають 850 628,21 грн.;
залучені кошти складають 40 475,57 грн.;
активи банку з урахуванням коофіцієнтів ризику складають 918 311,93 грн.;
зобов'язання банку — 63 110,64 грн.;
активи банку — 938 534,28 грн.;
прибуток — 19,25 грн.

Показники платоспроможності банку розраховані, згідно з методикою НБУ, що чинна станом на 01.01.1997 р.:

Показники платоспроможност та ліквідності станом на 01.01.1997 р.

Найменування	Норматив	Показник
1. Платоспроможність	неменше 8	92.6
2. Поточна ліквідність	не більше 1	0.42
3. Короткострокова ліквідність	не більше 1	0.52
4. Загальна ліквідність	не більше 1	0.06
5. Достатність капіталу	не менше 0,05	21.01

Діяльність АКБ «Сервіс» за 1996 рік, згідно з чинним законодавством, перевірена аудиторською фірмою «Аналітик» (ліцензія АПУ № 000030). Рівень економічних нормативів і показників діяльності банку станом на 10.10.97 р. відповідає встановленим нормам НБУ.

Баланс станом на 01.10.97 р. (в грн.)

АКТИВ	
1. Каса і корραхунок в НБУ	97 153,38
2. Кредити, надані банком	731730,99
3. Міжбанківський кредит	38 528,77
4. Цінні папери, паї, акції, придбані банком	759289,50
5. Осн. засоби та кап. вкладення банку	53 487,69
6. Дебітори	244 372,30
7. Інші активи	15 090,11
8. Збиток	—
БАЛАНС	***1 939 652,74***
ПАСИВ	
1. Статутний фонд	1 673 035,00
2. Резервний фонд	2 263,01
3. Страховий фонд	152
4. Інші фонди банку	64818,61
5. Розрахункові та поточні рахунки	158396,15
6. Депозити юридичних осіб	7 740,00
7. Вклади громадян	170,90
8. Кредитори	32 046,73
9. Прибуток	1 030,34
БАЛАНС	***1 939 652,74***

Б. ДІЛОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЕМІТЕНТА

Діяльність банку здійснюється, згідно з законодавством України, нормативними актами НБУ та статутом банку.

АКБ «Сервіс» є універсальним банком і обслуговує підприємства усіх сфер народного господарства. Основою фінансової політики АКБ «Сервіс» є забезпечення надійної та стабільної роботи з урахуванням інтересів акціонерів, клієнтів та суспільства в цілому.

В. ПОПЕРЕДНІ ЕМІСІЇ ЦІННИХ ПАПЕРІВ, РОЗПОДІЛ ЦІННИХ ПАПЕРІВ ПО ВИДАХ

Станом на 1.01.97 р. зареєстрований НБУ статутний фонд АКБ «Сервіс» складає 1800000 грн., який розподілений на 3600000 акцій, у тому числі: 3 595 000 простих іменних акцій на суму 1 797 500 грн. і 5000 привілейованих іменних акцій на суму 2500 грн. У власності членів правління знаходиться 7735 простих іменних акцій.

Статутний фонд сформований за рахунок чотирьох випусків акцій номінальною вартістю 50 коп. кожна.

Перша емісія: реєстраційний № 530/1/94 від 23.12.1994 року. Випуск акцій зареєстровано на суму 5000 грн., у тому числі простих іменних акцій у кількості 9000 штук на суму 4500 грн. і привілейованих іменних акцій у кількості 1000 штук на суму 500 грн.

Друга емісія: реєстраційний № 552/1/94 від 30.12.1994 року. Випуск акцій зареєстровано на суму 45000 грн., у тому числі простих іменних акцій у кількості 86000 штук на суму 43000 грн. і привілейованих іменних акцій у кількості 4000 штук на суму 2000 грн.

Третя емісія: реєстраційний № 286/1/97 від 04.04.1997 року. Випуск простих іменних акцій у кількості 1600000 штук зареєстровано на суму 800000 грн.

Четверта емісія: реєстраційний № 581/1/97 від 03.07.1997 року. Випуск простих іменних акцій у кількості 1900000 штук зареєстровано на суму 950000 грн.

Г. ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ АКЦІЙ

Відповідно до рішення загальних зборів (протокол № 20 від 11.10.1997 р.) АКБ «Сервіс» оголошує ***додатковий (п'ятий) випуск*** 800 000 простих іменних акцій на загальну суму 400 000 (чотириста тисяч) грн. Акції випускаються однією серією «F» від № 000 001 до № 800 000

Номінальна вартість простої іменної акції — 00 грн. 50 коп.

Прості іменні акції, власниками яких можуть бути юридичні та фізичні особи, розповсюджуються шляхом відкритої підписки з 05.11.1997 р. до 01.12.1997 р. за адресою: Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2. Послуги посередників не використовуються.

Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії: фінансування капітальних вкладень, довгострокове та короткострокове кредитування підприємств усіх форм власності з метою розвитку ринкової інфраструктури, соціальних та наукових програм, впровадження нових технологій та «Know How».

Одна проста акція дає право на один голос при вирішенні всіх питань, що розглядаються загальними зборами акціонерів, участь в органах управління , банку та розподілі прибутків. Акції сплачуються в гривнях. При проведенні підписки на акції банку з акціонерами укладаються угоди. Акціонерам видаються по одному екземпляру угод.

У разі, якщо розмір додаткової підписки на акції , банку перевищує розмір оголошеної емісії, рішення про прийняття або відхилення зайвої підписки приймають загальні збори акціонерів, і навпаки, у разі недосягнення оголошеного розміру підписки —загальні збори акціонерів банку затверджують її на рівні фактичного внеску.

Нарахування дивідендів здійснюється за підсумками року. Виплата дивідендів та їх депонування проводиться за місцезнаходженням АКБ «Сервіс».

Фактори ризику: Недосконалість законодавства щодо розвитку фондового ринку, зміни у фінансовій політиці уряду України.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації в Дарницькому районі Києва порушив справу № 4/236 про визнання ТОВ «Газда» банкрутом (Київ, вул. Шліхтера, 16, кв. 7; р/р 1467710 у Дніпровському ф-лі АКБ «Таврія»).

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ, вул. Хмельницького, 44-В, за позовом ДПА у Залізничному районі м. Києва порушив справи про банкрутство:

— 14/263 приватного підприємства «Укрторгпродсервіс» (м. Київ, Повітрофлотський проспект, 33/2, кв.31, розрахунковий рахунок 468712 в Ощадбанку України);

— 14/266 малого приватного підприємства «АРО» (м. Київ, вул. Мішина, 39, розрахунковий рахунок 644367 в Залізничному відділенні УСБ);

— товариства з обмеженою відповідальністю «БРТ» (м. Київ, вул. Освіти, 4, розрахунковий рахунок 467084 в Залізничному відділенні ПІБ);

— товариства з обмеженою відповідальністю «ОРА» (м. Київ, Солом'янська пл., 2, розрахунковий рахунок 3467752 в АКБ «Інтербанк»);

— спільного підприємства товариства з обмеженою відповідальністю «Жейбуль ЛТД» (м. Київ, юридична адреса вул. Молодогвардійська, 22, факт. адр. б-р Дружби народів, 5, розрахунковий рахунок 7467857 в АТ «Укрінбанк»).

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до Арбітражного суду Києва в місячний строк.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації в Дарницькому районі Києва порушив справу № 7/238б про визнання ТОВ «ДЮК» банкрутом (Київ, пр-т Миру, 13-б, кв. 30; розрахунковий рахунок 467003 в АКБ «Інко»).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До відома громадськості

ЗАТ «Енерготрансінвест»

звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії за нерегульованим тарифом на території України.

Поштова адреса: 252025, м. Київ, вул. В. Житомирська,6/11. Тел.228-03-66 Факс 228-03-66.

Арбітражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-а) возбудил дело № 05/294-9/234Б, от 17.09.1997 г. о банкротстве Управления материально-технического снабжения ГХК «Ровенькиантрацит» (Луганская обл., г. Ровеньки, ул. Энгельса, 8, расчетный счет 205809 в отделении ПИБ г. Ровеньки, МФО 304502). Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації в Дарницькому районі Києва порушив справу № 4/235 про визнання банкрутом ТОВ «Рось-2 ЛТД» (Київ-99, вул. Приколійна, 1, розрахунковий рахунок 9467597 в АППБ «Аваль»).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової адміністрації в Дарницькому районі Києва порушив справу № 17/203 про визнання фірми «АВ-ЛТД» банкрутом (Київ-91, Харківське шосе, 148, кв. 167, р/р 3467735 у Дарницькому від. УСБ Укрсоцбанку).

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ООО «НПП Восток-21» уменьшает уставный фонд. Претензии принимаются в течение трех месяцев по тел.512-86-35.

Арбитражный суд г. Севастополя (335000, г. Севастополь, ул. Суворова, 21) возбудил дело № 174/6 о признании банкротом ЧП «Асбест» (335045, г. Севастополь, ул. Д. Ульянова, 16, кв. 6, р/счет 4468284 в Нэвикон-банке, г. Севастополь).

Народний календар

28 жовтня — Євфимії. Цей день ще називали «болотихою». Як зачнеться на Євфимку моква, то до самих морозів трива.

30 жовтня — Осія. В цей день колесо з віссю прощається. Жовтень ні колеса, ні полоза не любить, бо їде на рябій кобилі — кажуть у народі.

31 жовтня — Луки. Крім осіннього, є і весняний (5 травня). З цієї нагоди жартували: «До весняного Луки ані хліба, ані муки, а прийшов осінній Лука —з'явилися і хліб, і мука».

Прикмети жовтня

◆ Грім у жовтні — на малосніжну, м'яку й коротку зиму.

◆ Якщо кроти роблять входи до нори з півночі — до теплої зими, з півдня — холодної, зі сходу — сухої, а із західної — мокрої.

◆ Якщо до середини жовтня не осипалося з беріз листя —сніг ляже пізно.

◆ Ворони вмостилися на нижніх гілках дерев — бути негоді й вітрові.

Символіка кольорів

Це цікаво

Люди завжди виявляли велику пристрасть до червоного кольору. Йому приписували цілющі властивості, здатність протистояти пристріту, чаклунству. В багатьох країнах жінки обв'язують кисті рук червоною ниткою, щоб вони не боліли і ніхто їх не зурочив. Китайці прив'язували щось червоне дітям до кисті руки, привчаючи їх дивитися на цей колір як на найкращий засіб, що уберігає від злих духів.

Символічне значення червоного кольору переноситься й на рослини, що мають червоні кольори та плоди, особливо на троянду, гвоздику, калину, горобину.

Білий колір символізує чистоту, незаплямованість, неспаплюження, цнотливість, доброчесність, радість. Він асоціюється з денним світлом. У білому зображують ангелів, святих, праведників. У білому одязі приходять до людей привиди і примари.

Чорний — символізує нещастя, горе, траур, загибель. Чорне асоціюється з мороком і землею і є справжньою емблемою всього прихованого, таємного й невідомого. Темрява пов'язується з ніччю, а ніч — із злом і чаклунством. У чорне вдягнені персонажі, поява яких провіщає смерть.

Блакитний — колір неба й моря. Блакитний колір близький до чорного і тому отримав схожі з ним символічні значення. У слов'янських народів він вважався символом смутку, горя, асоціювався з бісівським світом.

Надіслала **Світлана КОМАРОВА,** художниця.

Київ.

Дещо про індексацію

У 1991 році було створено мале приватне підприємство. Засновник вніс до статутного фонду 2500 крб. На цей час ці гроші знецінилися. Чи має право засновник індексувати ці гроші відповідно до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України»?

В. КЛИМЕНКО.

Конотоп Сумської області.

Ні, тому що відповідно до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» встановлюється зобов'язання держави перед громадянами України, які внаслідок знецінення втратили грошові заощадження, поміщені до 2 січня 1992 року в установи Ощадного банку СРСР та державного страхування СРСР, що діяли на території України, а також у державні цінні папери, облігації державної внутрішньої позики 1982 року, облігації державної цільової безпроцентної позики 1990 року, державні казначейські зобов'язання СРСР, сертифікати Ощадного банку СРСР.

Всі інші грошові внески та заощадження індексації не підлягають.

Володимир ГАЛЬЧЕНКО, юрисконсульт.

Запитуєте — відповідаємо

Що занадто, то не здорово...

Нині дуже в моді плеєр, особливо захоплюється ним наша молодь. Стоїш іноді поруч з таким меломаном і глухнеш від музики, а йому — хоч би що. Цікаво все-таки, чи справді плеєр не впливає на слух людини чи краще ним не захоплюватися?

Іван СІРОШТАН.

Київ.

Що занадто, то не здорово, каже народна мудрість. Так і в цьому випадку: кілька хвилин такого прослуховування музики ніякої шкоди людині не завдають, але потім починається підвищене навантаження і на слух, і на нервову систему, навіть якщо його слухати при мінімальному звукові. А через кілька років постійного користування плеєром меломанам гарантована не лише часткова втрата слуху, але й неврози, погіршення пам'яті. Отож не варто надмірно захоплюватися новинкою, навіть якщо вона вам дуже до вподоби, подумайте про наслідки — радять фахівці Міністерства охорони здоров'я України.

Порада з конверта

І простуду зніме як рукою

Пропоную увазі читачів рецепт не тільки лікування, а й профілактики простудних захворювань. Я фітотерапевт, лікую своїх близьких і рецепти перевірені мною на практиці.

○ Коли заварюєте чай, додайте до нього декілька галузок чебрецю або липового цвіту. Пити такий чай можна кожного місяця з інтервалом у 5—7 днів.

○ Подрібнити один лимон з цедрою і соком, додати 6—7 подрібнених зубків часнику, покласти в півлітрову банку і поставити на чотири дні в темне місце, потім — в холодильник. Вживати вранці за 20 хвилин до їжі. Дорослим — одну столову ложку, дітям — від чайної ложки до десертної.

Якщо захворіли

■ Для зняття температури до ступнів ніг прикладіть варений і покришений буряк з дрібно порізаною сирою цибулею.

■ При нежиті подрібнити листя алое, віджати сік, змішати з підігрітим медом (1:1) і капати в ніс. Можна на перенісся наклеїти вузьку полоску гірчичника.

■ При простуді на ніч випити настій: столову ложку плодів бузини заварити однією склянкою окропу, настояти 20 хвилин, процідити, додати 1 столову ложку меду. Пити по 1/4 склянки.

■ При кашлі — дрібно натерту цибулину середніх розмірів змішати з однією столовою ложкою гусячого жиру, розтерти груди. Сік чорної редьки змішати з рідким медом (2:1). Пити по 2 столові ложки перед вживанням їжі.

■ Полоскати горло відваром шалфею (1 столова ложка заварюється склянкою окропу і 30 хвилин настоюється).

Тетяна СКНАРИНА.

Моспино Донецької області.

Оцет-чарівник

Господині в записничок

У кухонній шафі кожної господині є оцет, який, природно, ви використовуєте як приправу. А чи знаєте ви, що він, наприклад, зніме плями з шибок і дзеркал (одна столова ложка на склянку води); надасть блиску позолоченим дерев'яним рамам; допоможе почистити ванну, раковину, емальовану каструлю; видалить плями від фруктів та риб'ячого жиру; допоможе почистити засмальцьований комір піджака або пальта.

Щоб на кухонній клейонці не з'явилися тріщинки, час від часу протирайте її сумішшю оцту і молока (пополам). А нікельований посуд добре чиститься розчином столової ложки оцту і чайної ложки солі.

Валентина ВЕГЕРА, домогосподарка.

Бровари Київської області.

Фото з архіву

Поборемось...

Кросворд

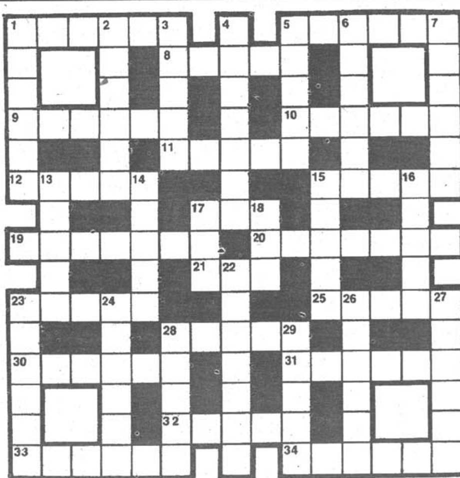

По горизонталі: 1. Диригентська паличка. 5. Поема Тараса Шевченка. 8. Вічна частина віконної рами. 9. Цупка шовкова тканина. 10. Боже дерево, китайський ясен. 11. Літературна організація Донбасу, більшість членів якої репресовано. 12. Викуп за наречену в деяких народів. 15. Місто над Тясмином. 17. Земноводна тварина. 19. Рідне місто Роксолани. 20. Угорський король, зять Володимира Мономаха. 21. Коловий оберт у танці. 23. Притока Бугу. 25. Оптичне явище в атмосфері. 28. Назва грецької літери. 30. Коректурний відбиток. 31. Вибухова сполука. 32. Міра ваги в країнах Латинської Америки. 33. Апостол. 34. Віршовий жанр.

По вертикалі: 1. Український художник-монументаліст. 2. Народ у Китаї, Казахстані, Киргизстані, Узбекистані. 3. Чистий кристалічний вуглець. 4. Бог у наших пращурів. 5. Правитель Золотої Орди. 6. Лінія зламу земної кори. 7. Українська назва алфавіту. 13. Будматеріал, саман. 14. Головна бджола у вулику. 15. Син Роксолани. 16. Тропічна рослина. 17. Легендарний князь антів. 18. Одиниця площі в англійській системі мір. 22. Обласний центр. 23. Грошова одиниця в Київській Русі. 24. Керівник будівництва Дніпрогесу. 26. Оповідання О. Гончара. 27. Селище під Києвом — повітряні ворота столиці. 28. Золотоординська столиця. 29. Збірник карт.

Відповіді до кросворда, надрукованого 18 жовтня

По горизонталі: 1. Білозір. 5. Морошка. 8. Осака. 10. Патерик. 11. Самарія. 12. Сітка. 13. «Плаха». 15. Опіка. 17. Індобик. 19. Мойва. 20. Кварц. 21. Тентетников. 22. Округ. 24. Пріск. 26. Капрали. 28. Берло. 30. Воїнь. 31. Анфас. 32. Перекур. 33. Колізей. 34. Каяла. 35. Падалка. 36. Черкеси.

По вертикалі: 2. Івайло. 3. Зорка. 4. Роксана. 5. Масарик. 6. Рембо. 7. Квітка. 9. Астрофотографія. 14. Хвостокол. 16. Перевесло. 17. Іванчук. 18. Квакери. 23. Гагарка. 24. Плескач. 25. Череда. 27. Юнкерс. 29. Оскіл. 30. Велюр.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 247908.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311202.